

دانشگاه تهران

د د د

مشخصات کلی، برنامه درسی و سرفصل دروس

دوره : دکتری

رشته : پژوهش هنر

د د د

د د د

پردیس هنرهای زیبا

مصوب جلسه مورخ ۹۴/۰۷/۰۵ شورای برنامه ریزی آموزشی دانشگاه

این برنامه بر اساس آیین نامه وزارتی تفویض اختیارات برنامه ریزی درسی به دانشگاههای دارای هیات ممیزه توسط اعضای هیات علمی دانشکده هنرهای تجسمی پردیس هنرهای زیبا بازنگری شده و در دویست و هشتاد و هشتادین جلسه شورای برنامه ریزی آموزشی دانشگاه مورخ ۹۴/۰۷/۰۵ به تصویب رسیده است..

تصویب شورای برنامه ریزی آموزشی دانشگاه تهران در خصوص برنامه درسی

رشته: پژوهش هنر

قطعه: دکتری

برنامه درسی دوره دکتری پژوهش هنر که توسط اعضای هیات علمی دانشکده هنرهای تجسمی پردیس هنرهای زیبا بازنگری شده است با اکثریت آراء به تصویب رسید.

• این برنامه از تاریخ تصویب لازم الاجرا است.

• هر نوع تغییر در برنامه مجاز نیست مگر آنکه به تصویب شورای برنامه ریزی آموزشی دانشگاه برسد.

فرزاد شمیرانی

دبیرشورای برنامه ریزی آموزشی دانشگاه

سید حسین حسینی

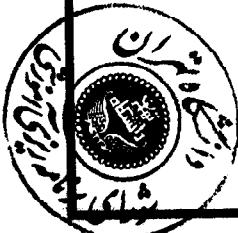
معاون آموزشی دانشگاه

رأی صادره جلسه مورخ ۹۴/۰۷/۰۵ شورای برنامه ریزی آموزشی دانشگاه در مورد بازنگری برنامه درسی رشته پژوهش هنر در مقطع دکتری صحیح است، به واحد ذیربط ابلاغ شود.

محمود نیلی احمد آبادی

رئیس دانشگاه تهران

د د د } ۲۵۰۰ دلار

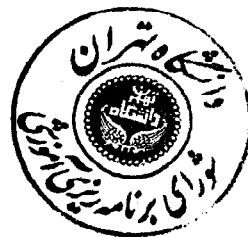
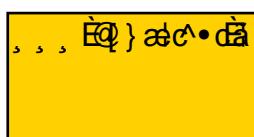
به نام خدا

دانشگاه تهران

پردیس هنرهای زیبا / دانشکده هنرهای تجسمی / گروه مطالعات عالی هنر

مشخصات کلی برنامه و سرفصل دروس

دوره دکترای پژوهش هنر
ART RESEARCH

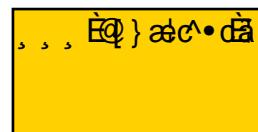

فصل اول

مشخصات کلی برنامه

دوره دکترای

«پژوهش هنر»

١- تعريف

مفهوم هنر که پیشتر در قرون نوزدهم و بیستم، بیشتر بر مفاهیم زیبایی‌شناختی متمرکز بود و منفک و مجزا از گستره زندگی تلقی می‌شد، بر اثر پژوهش‌های میان‌رشته‌ای سراپا دگرگون شده است. این پژوهش‌ها اساساً بر مقوله و مفهوم «معنا» متمرکز شده است و پیداست که فهم و درک آن نیز در گرو بررسی‌های ژرفِ سویه‌های گوناگون فرهنگ و درک چگونگی تجلی و بروز نمودهای پدیدارهای فرهنگی در آثار هنری است. چنین رویکردی گستره‌ای تازه در مطالعات و پژوهش‌های هنری گشوده و کوشیده است تا نقش و کارکرد هنر را بهمنزله نمود و بروزی از پدیدارهای پیچیده فرهنگی نشان دهد. چرخش توجه تاریخ هنر از فرم زیبایی‌شناختی به اثر هنری بهمنزله بازنمود معنا از همین جاست. این دگرگونی روش‌شناختی در قبال هنر موجب شد که هنر از انحصار آموزه‌های رایج و به تعبیری مألوف و مرسم باستان‌شناسی هنر بیرون آید و تحقیق در این گستره را به حوزه دانش‌های میان‌رشته‌ای، هدایت کند.

تاریخ هنر اگر بخواهد صرفاً به توصیف زمان و شرایط تاریخی پیدایش اثر یا شرح زندگی هنرمند، سبک و مواد سازنده و مانند آن بپردازد، در سنجش و معاییر هنری نقد آثار، شرح شباهت‌ها و تفاوت‌ها و مانند آن موفق نخواهد بود. این عوامل به همراه عوامل متعدد دیگری، سبب شده تا تعریف و تبیین هنر، سراسر دگرگون شود و پژوهش هنر ناچار خود را با مسائل گوناگونی همچون مبانی معرفت‌شناختی، دین‌پژوهی، جامعه‌شناختی و نظایر اینها و بهطورکلی پژوهش‌های فرهنگی، مرتبه سازد.

شاید بتوان گفت آنچه تاکنون بیشتر بر حوزه هنر در دانشگاه‌ها حاکم بوده نگاه پرورش هنرمند بوده است نه پژوهش و تحقیق. آنچه امروزه در پژوهش‌های حوزه هنر مورد نیاز است، تبیین جایگاه و عملکرد چند وچی هنر است تا بتوان پژوهش‌های مرتبط با آن را جهت داد. حوزه هنر در شکل آکادمیک و دانشگاهی خود یک حوزه بین‌رشته‌ای است و در دنیا به شدت در ارتباط با مطالعات تاریخی و فرهنگی مورد توجه است. آنچه امروزه در پژوهش‌های حوزه هنر مورد نیاز است، تبیین اندیشه‌ها نهفته در پس خلاقیت‌های هنری، ارتباط آثار هنری با مقوله‌هایی نظیر دین، سیاست، جامعه، اقتصاد و نظایر اینها و جایگاه و عملکرد چندجانبه هنر است تا بتوان پژوهش‌های مرتبط با آن را جهت داد.

هنر، از ابتدای تاریخ بشر به شدت در ارتباط با باورها و ارزش‌های دینی، اعتقادی و فرهنگی ملت‌ها بوده است. از یک سو بحث تکنیکی هنر مطرح است که باید با تحقیقات عمیق به نتایج به روز و کارآمد بیانجامد و از سوی دیگر باید توجهی خاص به تحقیقات معطوف به زیر لایه‌های عمیق و معنادار هنر صورت گیرد تا عملکرد دینی، سیاسی، فرهنگی و اجتماعی هنر روشن تر شود.

امروزه این مسئله در حوزه هنر مطرح است که در کنار پژوهش‌های بنیادی و تحقیقات به روز در باب تکنیک‌های هنری، نیاز جدی به پژوهش‌های عمیق در حوزه کارآفرینی هنر و تجاری‌سازی وجود دارد تا بتوان شاخه‌های گوناگون هنری را به حوزه کاربرد و بازار وارد ساخت. پژوهش‌های هدفمند، جزئی و تخصصی برای به دست آوردن نتایج قابل استفاده و نسبت است.

دین و تفکر و آداب و رسوم و اسطوره‌ها، به عبارتی با فرهنگ پیوندی ناگسستنی دارد و به عبارتی جزئی از آن است. در کوچکی از هر فردی در بافت جامعه به واسطه اشکال گوناگون زبان و نمادهاست. بافت اثر هنری و ترکیب و تألیف آن، رمزگان و نمادها را به شکل‌های گوناگون در اختیار هنرمندان می‌گذارد. این‌ها همانند «واگان زبان هنرند» که هنرمندان را

آن‌ها اندیشهٔ خود را به بیان درمی‌آورد. این فرایند آفرینش اثر هنری غالباً روندی ناخودآگاه است که طی آن هنرمند خلاق با بهره‌گیری از مواد و مصالحی خام، برگرفته از بافت و نظام نمادین فرهنگی اثری می‌آفیند. درک معنای اثر هنری به منزله «متنی» که هنرمند نوشته است، در گرو فهم و درک معنای «واژگان» آن یعنی نظام نمادین نشانه‌ها از سویی و درک و فهم «دستور» یا قواعد این زبان یعنی نحوهٔ ترکیب و تأثیف یا ترکیب و کمپوزیسیون آن است. درک چگونگی این روند و فهم معنای پنهان اثر منوط و مشروط به درک و شناخت بافت‌ها و ساخت‌ها و نظام نمادین بسیار پیچیده و گستردگی است که نمی‌توان جز از طریق پژوهش‌های میان‌رشته‌ای آن‌ها را درک کرد. هنرمند یا خالق اثر از طرفی و پژوهشگر یا هنرپژوه که قادر باشد اجزای متن یا بافت را بخواند و با کشف روابط ساختاری، چگونگی ترکیب و تأثیف و خوانش و تفسیر نمادها و نشانه‌ها آن را رمزگشایی کند و به تفسیر و تأویل آن بپردازد و با معیارهای زیباشناختی نیز دربارهٔ آن داوری کند. این‌ها همگی دانشی گسترده از حوزه‌های گوناگون می‌طلبد.

هنرمند و هنرپژوه، آفرینش هنری و سنجش و نقد هنر دو روی یک سکه‌اند. در روزگار معاصر بدون توجه به این مطالعات و حوزه‌های گستردگی نمی‌توان دربارهٔ هنر و نقد آن سخنی جدی گفت. شاید بتوان گفت در بسیاری از اوقات، پژوهش در حوزهٔ هنر، گستره‌ای «میان‌رشته‌ای» است و در تبیین و تعریف دانش‌های «میان‌رشته‌ای» که با هنر پیوند تنگاتنگی دارند (علومی مانند دین‌پژوهی، فلسفه، جامعه‌شناسی، زبان‌شناسی و امثال آن)، خود را نشان می‌دهد. بر اینها، امروزه با توجه به گستردگی و پیچیدگی مسائل مرتبط با هنر، هنرمند و اثر هنری، ضرورت دارد رشته‌هایی مثل تاریخ هنر، نقد هنری، زیبایی‌شناسی، فلسفه هنر، نسخه‌شناسی هنر، آموزش هنر، هنر تطبیقی، انسان‌شناسی هنر و مانند اینها به عنوان رشته‌های دانشگاهی، تاسیس و تدریس شوند که در حال حاضر، رشتهٔ پژوهش هنر این مهم را بر عهده دارد.

پژوهش هنر رشته‌ای علمی در حوزهٔ هنر است که در باب مبانی نظری و فلسفی هنر بحث نموده و بر مطالعات هنر در سطح عالی و عمیق تاکید می‌نماید. این رشته، پژوهش‌های مرتبط با هنر نظیر تاریخ هنر، نقد هنری، زیبایی‌شناسی، فلسفه هنر، نسخه‌شناسی هنر، آموزش هنر، و موضوعات میان‌رشته‌ای آن را پوشش می‌دهد. هدف اصلی از تاسیس و اجرای این رشته، تحقیق و پژوهش در باره مسائل مغفول مانده در هنر، و تقویت وجه نظری هنر برای بهره‌گیری در خلق آثار هنری است.

۲- اهداف

تبیین مسائل گوناگون و مباحث بنیانی و مهم هنر در عرصه‌های تاریخ هنر، سبکها و مکاتب هنری، نظری، زیبایی‌شناسی و فلسفه هنر و مطالعات میان‌رشته‌ای هنر، تربیت پژوهشگر، مورخ، تحلیل گر، منتقد هنری و مدرس خصوص مورد نیاز این حوزه جهت فعالیت در مراکز گوناگون فرهنگی و هنری، آموزشی و پژوهشی، مطبوعات و رسانه‌ها، دانشگاه‌های هنری، موزه‌ها و سایر نهادها و سازمان‌های مرتبط، از اهداف این دوره است. با تربیت متخصصین این رشته نیروهای فعال آماده می‌گردد تا نه تنها در مراکز مختلف در حوزهٔ هنر فعالیت‌های آموزشی و پژوهشی مشارکت فعال داشته باشند، بلکه در پژوهش‌های علمی و فعالیت‌های هنری شخصی و حرفه‌ای در قلمرو هنر نیز در سطح عالی خدماتی انجام دهند. توجه به پیشینه اثر گذار و محتوای تاریخی و غنی آثار هنری، احیای ارزش‌های فرهنگی، هنری و محتوایی هنرها گوناگون برآمده در جوامع گوناگون، ایجاد زمینهٔ آموزش و پژوهش عالی، فرصت مطالعات و پژوهش عمیق بر روی مکاتب و نظریه‌ها و آثار هنری، ایجاد ارتباط میان دانشگاه و مراکز مرتبط با هنر، و نهادینه سازی مطالعات و برسی‌های علمی درخصوص تاریخ هنر، سبکها و مکاتب هنری، نقد هنری، زیبایی‌شناسی و فلسفه هنر و مطالعات میان‌رشته‌ای هنر، از اهداف دیگری است که این رشته در نظر دارد.

در نتیجه تحقیق و پژوهش، زمینه‌های شناخت ارزش‌های فرهنگی و هنری فراموش شده و نیز جنبه‌های مفید و ضروری هنر معلوم می‌گردد تا در نهایت راه حل‌های مناسب مطرح و در نتیجه خود کفایی فرهنگی و هنری به وجود آید. در ضمن با

بسط و توسعه تحقیق و پژوهش، امکان‌آگاهی از تحقیقات پیشرفته و دستاوردهای هنری جدید بدست خواهد آمد. ایجاد رابطه صحیح با مراکز آموزشی و پژوهشی مشابه در سطح جهان و عرضه تجربیات پژوهش‌های هنری و مبادله دانش‌های بدست آمده و تبادل استاد و دانشجو با دانشگاه‌های سایر کشورهایی که در حوزه هنر دارای تجربیاتی بوده و فعال هستند از اهداف دیگر این دوره آموزشی و پژوهشی است.

- از دیگر اهداف برگزاری دوره دکتری پژوهش هنر، می‌توان به موارد زیر اشاره نمود:
- احیاء و توسعه فرهنگ و هنر اسلامی و پژوهش‌های مرتبط با آن.
  - وسعت بخشیدن و تعمیق پژوهش در زمینه تاریخ هنر، سبکها و مکاتب هنری، نقد هنری، زیبایی‌شناسی و فلسفه هنر و مطالعات میان‌رشته‌ای هنر.
  - بررسی، نقد و اصلاح نظریه‌های مطروحه در عرصه هنر.
  - تربیت متخصصانی آگاه و محقق که ضمن شناخت نسبت به مبانی نظری هنر، بتوانند در خصوص تاریخ هنر، سبکها و مکاتب هنری، زیبایی‌شناسی، فلسفه هنر و مطالعات میان‌رشته‌ای هنر، پژوهش‌های تاره‌ای را انجام دهند و زمینه‌های نظریه‌پردازی در این حوزه‌ها را فراهم آورند.
  - تربیت پژوهشگرانی متخصص که دارای توانایی‌های لازم در شناخت تخصصی و تحلیل آثار هنری پدید آمده با فرهنگ و تفکرهای گوناگون باشند.

۳- ضرورت و اهمیت

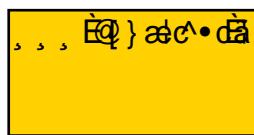
برنامه‌های آموزشی و پژوهشی دوره دکترای «پژوهش هنر» بر اساس نیازهای پژوهش ارزش‌های دینی طراحی می‌گردد تا نیازهای حال و آینده کشور را مرتفع سازد و به منظور رسیدن به مرحله خود کفایی علمی، فرهنگی و هنری به تاریخ نگاری و تحقیق و پژوهش و تحلیل و نقد هنری در عرصه‌های گوناگون اهمیت ویژه داده می‌شود. و برنامه‌های آموزشی و پژوهشی بر همان اصل تکیه می‌نماید.

مهتمرين ضرورتها برای ایجاد و برگزاری دوره دکترای «پژوهش هنر» عبارتند از: بررسی و تحلیل عمیق رویدادهای تاریخی هنر، مکاتب و سبک‌های هنری، نقد آثار هنری با رویکردهای قدیم و جدید، زیبایی‌شناسی، فلسفه هنر، نسخه‌شناسی منابع هنری، مطالعات میان‌رشته‌ای هنر و نظایر اینها، بررسی و تحلیل عمیق آثار هنری در دوران پیشا مدرن، دوران مدرن و دوران پس‌امدرن، از طریق تحلیل و نطبیق و مقایسه صورت‌ها و محتواهای آنها در گستره‌های گوناگون تاریخی، جغرافیایی و فرهنگی؛ نیاز کشور به پژوهشگر و تحلیل‌گر و مشاور و ناظر پژوهشی مدیران فرهنگی و هنری در زمینه‌های مختلف تاریخ هنر، نقد هنری، زیبایی‌شناسی و فلسفه هنر؛ تأمین نیروهای متخصص پژوهشگر و منتقد و مدرس برای انجام وظیفه در این حوزه.

۴- طول دوره و شکل و نظام آموزشی

طول دوره دکتری پژوهش هنر هشت نیمسال است و هر نیمسال ۱۶ هفته کامل آموزشی است. نظام آموزشی دکتری پژوهش هنر، واحدی و تابع نظام آموزشی عالی رسمی کشور است. برای رفع کاستی‌های مطالعاتی دانشجویان و رسیدن به اهداف دوره دکترای تخصصی، علاوه بر ۱۴ واحد دروس اصلی، تعداد ۴ واحد درس اختیاری از سوی شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده تعیین و به دانشجو تکلیف خواهد شد.

مرحله آموزشی از زمان پذیرفته شدن دانشجو در امتحان ورودی، آغاز و به امتحان جامع و دفاع از طرح پژوهشی رساله (پروپزال) ختم می‌شود.

۵- تعداد و نوع واحدها

مجموع واحدهای درسی دوره دکتری پژوهش هنر، ۳۶ واحد به تفکیک زیر است:

الف) دروس اصلی ۱۴ واحد

ب) دروس اختیاری ۴ واحد

ج) رساله ۱۸ واحد

جمع: ۳۶ واحد

۶- نقش و توانایی فارغ التحصیلان

فارغ التحصیلان دوره دکترای «پژوهش هنر»، توانایی انجام پژوهش های بنیادی و کاربردی در عرصه هنر بنا به گرایش تخصصی خود و گرایشات نظری هنر را در عرصه هایی مانند تاریخ هنر، نقد هنری، زیبایی شناسی، فلسفه هنر، نسخه شناسی هنر، مطالعات میان رشته ای هنر و ... دارا خواهند بود و می توانند علاوه بر حضور در مراکز آموزشی، در مراکز پژوهشی به فعالیت پرداخته و یا به صورت مستقل به فعالیت های تحقیقی خود در عرصه های ذکر شده بپردازند و با ارزیابی و تحلیل مباحث نظری هنر، بخشی از خلاء موجود پیرامون تاریخ هنر، نقد هنری، زیبایی شناسی و فلسفه هنر را رفع نمایند. این متخصصان قادر خواهند بود ضمن تحلیل مباحث نظری هنر، با تدوین منابع در خور در حوزه مطالعات تاریخ هنر، نقد هنری، زیبایی شناسی و فلسفه هنر، موجبات توسعه و تعمیق مطالعات و پژوهش های تخصصی هنر، و احیاء ارزش های راستین و ماندگار هنر و تقویت و تحکیم هنر معاصر ایران را فراهم سازند. ایشان همچنین توانایی بررسی تخصصی و تحلیل آثار هنری معاصر را خواهند داشت.

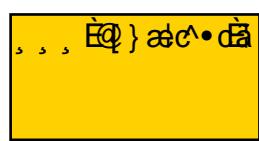
۷- شرایط ورود به دوره

مطابق ضوابط و مقررات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و شرایط مندرج در دفترچه آزمون ورودی دوره های دکتری (PHD)، تمامی دارندگان کارشناسی ارشد پس از قبولی امتحان ورودی و مصاحبه می توانند در این رشته تحصیل کنند.

۸- مواد و ضرایب امتحانی

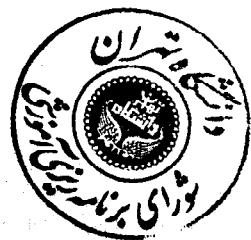
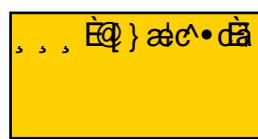
ردیف	مواد امتحانی	ضرایب
۱	تاریخ هنر ایران	۳
۲	تاریخ هنر جهان	۳
۳	فلسفه هنر و زیبایی شناسی	۳
۴	نقد آثار هنری	۳
۵	زبان و ادبیات فارسی	۱
۵	زبان تخصصی (انگلیسی، عربی، فرانسه، آلمانی یا ایتالیایی)	۱

فصل دوم

جدول دروس اصلی و اختیاری و جبرانی

د د د } ج ۱۰۰ ج

جدول شماره ۱

دروس اصلی دوره دکتری پژوهش هنر

ردیف	عنوان درس	تعداد واحد							تعداد ساعت			پیشنبه	
		نظر	عملی	جمع	نظر	عملی	جمع	نظر	عملی	جمع	نظر		
۱	مبانی دینی هنر	-	۳۲	۲	-	۲	-	۲	-	۳۲	-	ندارد	
۲	اصول نقد و تحلیل آثار هنری	-	۳۲	۲	-	۲	-	۲	-	۳۲	-	ندارد	
۳	زبان و بیان در هنر معاصر	-	۳۲	۲	-	۲	-	۲	-	۳۲	-	ندارد	
۴	زبان و بیان در هنر سنتی	-	۳۲	۲	-	۲	-	۲	-	۳۲	-	ندارد	
۵	پژوهش در تاریخ نگاری هنر	-	۳۲	۲	-	۲	-	۲	-	۳۲	-	ندارد	
۶	تاریخ تحلیلی هنر	-	۳۲	۲	-	۲	-	۲	-	۳۲	-	ندارد	
۷	اصول فلسفه هنر و زیبایی شناسی	-	۳۲	۲	-	۲	-	۲	-	۳۲	-	ندارد	
	جمع کل		۲۲۴	۱۴		-	۱۴		۱۴		۲۲۴	-	

د د د } ج ۱۰۰ ج

جدول شماره ۲
دورس اختیاری دوره دکتری پژوهش هنر

ردیف	عنوان درس	تعداد واحد						تعداد ساعت	بیشنیاز
		نظری	عملی	جمع	نظری	عملی	جمع		
۱	هنر معاصر (نظریه ها و مکاتب)	-	-	۲	-	-	۲	۳۲	ندارد
۲	اصول و مبانی خوشنویسی در هنر اسلامی	-	-	۲	-	-	۲	۳۲	ندارد
۳	علم و هنر	-	-	۲	-	-	۲	۳۲	ندارد
۴	پژوهشی در مکاتب و سبکهای نگارگری ایران	-	-	۲	-	-	۲	۳۲	ندارد
۵	پژوهش در هنر معاصر ایران	-	-	۲	-	-	۲	۳۲	ندارد
۶	تاریخ تحلیلی و تطبیقی هنر انقلاب اسلامی	-	-	۲	-	-	۲	۳۲	ندارد
۷	روش تحقیق پیشرفته در هنر	-	-	۲	-	-	۲	۳۲	ندارد
۸	دین و هنر	-	-	۲	-	-	۲	۳۲	ندارد
	جمع کل	-	-	۱۶	-	-	۱۶	۲۵۶	

*توضیحات: لازم است دانشجویان در طول دوره آموزشی با تشخیص و تأیید استاد راهنمای و تصویب شورای تحصیلات تکمیلی، واحد درس اختیاری را در راستای اهداف رساله انتخاب نمایند.

جدول شماره ۳

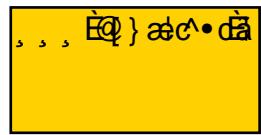
دروس جبرانی دوره دکتری پژوهش هنر

[دروس جبرانی، از میان درس‌های موجود در رشته‌های «نقاشی»، «تاریخ هنر جهان اسلام»، «سینما» و «معماری» در مقطع کارشناسی ارشد، در نظر گرفته شده‌اند].

تعداد ساعت			تعداد واحد			عنوان درس	ردیف
جمع	عملی	نظری	جم	عملی	نظری		
۲۲	-	۳۲	۲	-	۲	روش نقد و تحلیل آثار هنری	۱
۲۲	-	۳۲	۲	-	۲	مبانی نظری هنر اسلامی	۲
۲۲	-	۳۲	۲	-	۲	جامعه شناسی سینما	۳
۲۲	-	۳۲	۲	-	۲	سینما و سایر هنرها	۴
۲۲	-	۳۲	۲	-	۲	تحول بیان سینمایی	۵
۲۲	-	۳۲	۲	-	۲	سیر اندیشه‌های معماری	۶
۳۲		۳۲	۲		۲	مطالعات بین رشته‌ای در موسیقی	۷
۲۲۴	-	۲۲۴	۱۴	-	۱۴	جمع کل	

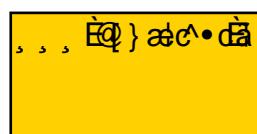
*توضیحات: در صورت ضرورت و بنا به تشخیص و تصویب شورای تحصیلات تکمیلی، دانشجویان موظفند حداقل ۶ واحد از دروس جدول بالا را به عنوان دروس کمبود و جبرانی اخذ نمایند.

فصل سوم

سرفصل دروس اصلی

عنوان درس به فارسی: مبانی دینی هنر

عنوان درس به انگلیسی: The Religious Foundations of Art

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نوع درس: نظری

نوع واحد: اصلی - تخصصی

پیشیاز: ندارد

آموزش تکمیلی عملی: دارد O ندارد O سفر علمی O آزمایشگاه O سمینار O

اهداف کلی درس: آشنایی دانشجویان با رویکرد و موضع ادیان در باب هنر.

اهداف رفتاری: تبیین دقیق موضع نظری و حتی اللزوم فقهی ادیان در باب هنر.

سرفصل درس:

نظری

- آشنایی کلی با مبانی معرفتی و کلامی ادیان.

- تبیین رویکرد دین یهود نسبت به هنر و آثار هنری.

- تبیین رویکرد دین مسیحیت نسبت به هنر و آثار هنری.

- تبیین رویکرد دین اسلام نسبت به هنر و آثار هنری.

- تبیین رویکرد هندوئیزم نسبت به هنر و آثار هنری.

- تبیین رویکرد بودیسم نسبت به هنر و آثار هنری.

روش ارزیابی: (بصورت درصدی از عدد بیان گردد)

ارزشیابی مستمر (بصورت درصد مشخص گردد)	میان ترم (بصورت درصد مشخص گردد)	آزمون های نهایی (بصورت درصد مشخص گردد)	پژوهش (بصورت درصد مشخص گردد)
٪۴۰	٪۲۰	٪۲۰	٪۲۰

فهرست منابع:

اسطوره و رمز، [گروه نویسنده‌گان]، ترجمۀ جلال ستاری، تهران انتشارات سروش، ۱۳۷۸.

بلخاری قهی، حسن، در باب نظریه محاکات (نظریه هنر در فلسفه یونانی و حکمت اسلامی) نشر هرمس، ۱۳۹۳.

بلخاری قهی، حسن، فلسفه هنر اسلامی، تهران: انتشارات علمی و فرهنگی، ۱۳۹۰ چاپ دوم

بلخاری قهی، حسن، مبانی عرفانی هنر و معماری اسلامی، تهران: نشر سوره مهر، ۱۳۹۰ چاپ سوم

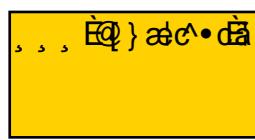
بلخاری قهی، حسن، نظریه تجلی (در تبیین شمایل گریزی هنر اسلامی و شمایل گرایی مسیحیت و هندوئیزم)، نشر دفتر فرهنگ اسلامی، ۱۳۹۴.

بلخاری قهی، حسن، هندسه خیال و زیبایی (حکمت هنر نزد اخوان الصفا)، تهران: نشر فرهنگستان هنر، ۱۳۸۸.

بورکهارت، تیتوس و دیگران، جاودانگی و هنر [مجموعه مقالات سنت گرایان]، ترجمۀ محمد آوینی، تهران: انتشارات برگ،

- بورکهارت، تیتوس، هنر اسلامی، زبان و بیان، ترجمه مسعود رجب نیا، تهران: انتشارات سروش، ۱۳۶۵.
- بورکهارت، تیتوس، هنر مقدس (اصول و روش‌ها)، ترجمه جلال ستاری، تهران: انتشارات سروش، ۱۳۹۲.
- البهنسی، عفیف، هنر اسلامی، ترجمه محمود پور آقاسی، تهران: انتشارات سوره مهر، ۱۳۸۵.
- پاپا دوبولو، الکساندر، معماری اسلامی، ترجمه حشمت جزئی، تهران: مرکز نشر فرهنگی رجا، ۱۳۶۸.
- پازوکی، شهرام، حکمت هنر و زیبایی در اسلام، تهران: فرهنگستان هنر، ۱۳۸۴.
- کرامت، زهره، و مصطفی گودرزی، درآمدی بر نقد دینی آثار هنری، تهران: انتشارات ساقی، ۱۳۹۴.
- کربن، هانری، معبد و مکاشفه، ترجمه انشا الله رحمتی، تهران: نشر سوفیا، ۱۳۹۰.
- کومارا سومی، و آناندا، فلسفه هنر مسیحی و شرقی، ترجمه امیرحسین ذکرگو، تهران: فرهنگستان هنر، ۱۳۸۶.
- کومارا سومی، و آناندا، هنر و نمادگرایی سنتی، ترجمه صالح طباطبایی، تهران: فرهنگستان هنر، ۱۳۸۹.
- کوماراسوامی، آناندا، استحاله طبیعت در هنر، ترجمه صالح طباطبایی، تهران: فرهنگستان هنر، ۱۳۸۴.
- مددپور، محمد، آشنایی با آرای متفکران در باره هنر / هنر و زیبایی نزد متفکران مسیحی و مسلمان، تهران: سوره مهر، ۱۳۹۰.
- نصر، سید حسین، مبانی معنوی هنر، ترجمه ماشاء الله رحمتی، تهران: نشر سوفیا، ۱۳۸۱.
- نصر، سید حسین، هنر و معنویت، ترجمه رحیم قاسمیان، دفتر مطالعات هنر دینی، ۱۳۸۹.
- نقی‌زاده، محمد، مبانی هنر دینی در فرهنگ اسلامی، [جلد ۱] : مبانی و نظام فکری، تهران: دفتر نشر فرهنگ اسلامی، ۱۳۸۴.
- الیاده، میرچالیاده، مقدس و نامقدس، ترجمه نصرالله زنگویی، تهران: انتشارات سروش، ۱۳۷۵.

عنوان درس به فارسی: اصول نقد و تحلیل آثار هنری عنوان درس به انگلیسی: Principles of Critic & Analysis of Art works

٢ تعداد واحد:

٣٢ ساعت: تعداد

نوع درس: نظری

نوع واحد: اصلی - تخصصی

پیشنهاد: ندارد

موزش تکمیلی عملی: دارد O ندارد O سفر علمی O کارگاه O آزمایشگاه O سینما، O

هدف کلی درس: تبیین اصول نقد اثر و تحلیل محتوای آثار هنری، و تحلیل نظریات مطرح در عرصه نقد هنری از مهم‌ترین اهداف این درس است.

هداف (فتاری) :-

سرفصل درس:

ظاهر

تحلیل نقش و جایگاه عناصر بیرونی [مولف یا تولید کننده اثر/ بسترها و زمینه ها، فضای گفتگویی و حاکم بر اثر/ مخاطب/ ناقد/ لو...[و عناصر درونی [موضوع و مضمون، معنا و مفهوم، ساختار، آن دندانه ها و تحلیل آنها]

و... او متصدر در رویی [موضوع و مضمون، معنا و مفهوم، ساختار] در روند نقد و تحلیل آثار هنری.

- میان اینها، سیریه ها و رویتردهای رایج در حوزه مطالعات هنر و نقد اثار هنری با رویکرد انتقادی:

نقد انشهای انتقادی ساده بر پایه سکل یا فرم کرایی / نقد فرم‌الیستی.

نقد رویکرد روانسنجی / نقد روانشناسی

سند جامعه ساسانیه / نقد با رویکرد جامعه

سند فمیمیسی / نقد با رویکرد فمینیسم.

سازمان اسناد و کتابخانه ملی

سندھ موسیٰ

قد نشانه شنای اندیشه را که همانند آن دستوراتی است که در میان افرادی که

وک دهاء ناقته ناق

نقد اسلام و انتقاد اثباتی

قد اخلاق / نقد اخلاق

نقد دین / نقد دین

• 18

جامعة حيدر زمینه از آثار باستانی

مشهد نامه

پروژه (بصورت درصد مشخص گردد)	آزمون های نهایی (بصورت درصد مشخص گردد)	میان ترم (بصورت درصد مشخص گردد)	ارزشیابی مستمر (بصورت درصد مشخص گردد)
٪۷۰	-----	٪۱۵	٪۱۵

فهرست منابع:

- ایتیگاه‌وازن و دیگران، *تاریخچه زیبایی شناسی و نقد هنر، ترجمه یعقوب آژند*، تهران: نشر مولی، ۱۳۷۴.
- احمدی، بابک، *از نشانه‌های تصویری تا متن*، تهران: نشر مرکز، ۱۳۷۱.
- احمدی، بابک، *حقیقت و زیبایی*، تهران: نشر مرکز، ۱۳۸۴.
- احمدی، بابک، *ساختار و تأویل متن*، تهران: نشر مرکز، ۱۳۸۸.
- احمدی، بابک، *ساختار و هرمونتیک*، تهران: نشر گام نو، ۱۳۸۷.
- آدامز، لوری، *روش شناسی هنر، ترجمه علی مقصومی*، تهران: نشر نظر، ۱۳۸۸.
- آدورتو، تودور، و دیگران، *جامعه شناسی هنر، گردآوری و ترجمه شهریار وقفی پور*، تهران: انتشارات مروارید، ۱۳۸۹.
- آرنهایم، رودلف، *هنر و ادراک بصیری*، ترجمه مجید اخگر، تهران: انتشارات سمت، ۱۳۸۹.
- اکو، امیرتو، *نشانه شناسی*، ترجمه پیروز ایزدی، تهران: نشر ثالث، ۱۳۸۹.
- آلن، گراهام، *بینامنتیت*، ترجمه پیام یزدانجو، تهران: مرکز، ۱۳۸۰.
- آیت الله‌ی، حبیب الله، *شیوه‌های مختلف نقد هنری*، تهران: سوره مهر، ۱۳۸۷.
- آیت الله‌ی، حبیب الله، *نگره‌های هنر*، تهران: سوره مهر، ۱۳۸۶.
- بارب-گال، *فرانسواز، هنر برای من، تو، او*، ترجمه فاطمه کاوندی، نشر نظر، تهران: ۱۳۸۹.
- بارت، رولان، *اتفاق روشن [اندیشه‌هایی در باره عکاسی]*، ترجمه نیلوفر معترف، تهران: نشر چشم، ۱۳۹۳.
- بارت، رولان، *عناصر نشانه شناسی*، ترجمه مجید محمدی، تهران: انتشارات بین المللی الهدی، ۱۳۹۰.
- بارت، رولان، *نقد و حقیقت*، ترجمه شیرین دخت دقیقیان، تهران: نشر مرکز، ۱۳۷۷.
- برت، آر. ال، *تخیل*، ترجمه مسعود جعفری، تهران: نشر مرکز، ۱۳۷۹.
- برت، تری، *نقد عکس (در آمدی بر درک تصویر)*، ترجمه اسماعیل عباسی/ کاوه میر عباسی، تهران: نشر مرکز، ۱۳۸۹.
- برجر، جان، *درباره نگریستن*، ترجمه فیروز مهاجر، تهران: انتشارات آگاه، ۱۳۷۷.
- برونو، موناری، *طراحی و ارتباطات بصیری*، ترجمه پاینده شاهنده، تهران: انتشارات سروش، ۱۳۷۱.
- بل، کلایو، «*فرم معنادار*»، ترجمه علی رامین، تهران: نامه هنر، فصلنامه پژوهشی دانشگاه هنر، سال دوم، شماره ۵، ۱۳۷۸.
- بلزی، کاترین، *عمل نقد*، ترجمه عباس مخبر، تهران: نشر قصه، ۱۳۷۹.
- بورده، ژیلدا، *مدرن‌ها و دیگران* (یکصد سال هنر مدرن در جهان)، ترجمه مصطفی گودرزی، تهران: انتشارات ساقی، ۱۳۹۳.
- پاز، اوکتاویو، *هنر و تاریخ ا مقالاتی در زمینه زیبایی شناسی*، ترجمه ناصر فکوهی، انتشارات توسعه، ۱۳۷۶.
- پهلوان، فهیمه، *ارتباط تصویری از چشم انداز نشانه شناسی*، تهران: دانشگاه هنر، ۱۳۹۰.
- جنسن، چارلز، *تجزیه و تحلیل آثار هنرها* تجسمی، ترجمه بتی آواکیان، تهران: سمت، ۱۳۸۴.
- جثورگی، کپس، *زبان تصویر*، ترجمه فیروزه مهاجر، تهران: انتشارات سروش، ۱۳۶۸.
- داندیس، دونیس، *میادی سواد بصیری*، ترجمه مسعود سپهر، تهران: انتشارات سروش، ۱۳۵۷.
- درباره نگاه به عکس‌ها [گفت و گوی بیل جی و دیوید هورن]، ترجمه محسن بایرام نژاد، تهران: حرفه هنرمند، ۱۳۸۸.
- رامین، علی، *مبانی جامعه شناسی هنر*، تهران: نشر نی، ۱۳۸۹.
- ری، بترز، *زبان نقاشی (فرم و محتوا)*، ترجمه داراب شباهنگ، تهران: نشر چکامه.
- رید، هربرت، *معنی هنر*، ترجمه نجف دریابندری، تهران: انتشارات علمی فرهنگی، ۱۳۸۸.
- سارتر، ژان پل، *زیبایی شناسی*، ترجمه رضا شیر مرز، تهران: آهنج دیگر، ۱۳۸۸.
- سجودی، فرزان، *نشانه شناسی: نظریه و عمل*، تهران: نشر علم، ۱۳۸۹.

- سلیمی، حسین، هرمنوتیک و شناخت روابط جهانی، نشر رخ داد نو، ۱۳۸۹.
- سوانه، پیر، مبانی زیباشناسی، ترجمه محمدرضا ابوالقاسمی، تهران: نشر ماهی، ۱۳۸۹.
- شپرد، آن، مبانی فلسفه هنر، ترجمه علی رامین، تهران: انتشارات علمی فرهنگی، ۱۳۸۲.
- شلومو، ژاک-لوک، نظریه‌های هنر (فلسفه، نقد و تاریخ هنر از زمان افلاطون تا روزگار ما)، ترجمه و تعلیق: مصطفی گودرزی، تهران: انتشارات ساقی، ۱۳۹۴.
- شمیسا، سیروس، نقد ادبی، تهران: نشر میترا، ۱۳۸۵.
- صلبری، محمود، هرمنوتیک و تئاتر، سوره مهر، ۱۳۸۹.
- صنعتی، محمد، تحلیل‌های روانشناسی در هنر و ادبیات، تهران: نشر مرکز، ۱۳۸۲.
- فروند، دیوید، کمپوزیسیون هنری (ترکیب بنده)، ترجمه نورپرور، تهران: چاپ مزدک، ۱۳۸۰.
- فروید، زیگموند، روانکاوی لئوناردو داوینچی، ترجمه پدرام راستی، انتشارات ناهید، ۱۳۸۹.
- فوکو، میشل، این یک چیق نیست، ترجمه مانی حقیقی، تهران: نشر مرکز، ۱۳۷۵.
- قره باغی، علی اصغر، هنر نقد هنری، تهران: سوره مهر، ۱۳۸۳.
- کلارک، کنت، نگرش نگاره‌ها، ترجمه بهنام خاوران، تهران: نشر نی، ۱۳۷۵.
- کانادی، جان، تحلیل آثار هنری، ترجمه ع. شروه، تهران: انتشارات اسرار دانش، ۱۳۸۴.
- کپس، جثورگی، زبان تصویر، ترجمه فیروزه مهاجر، تهران: انتشارات سروش، ۱۳۹۲.
- کرامت، زهره، و مصطفی گودرزی، درآمدی بر نقد دینی آثار هنری، تهران: انتشارات ساقی، ۱۳۹۴.
- کریم مسیحی، یوریک، در جهت عکس، تهران: بیدگل، ۱۳۹۱.
- کوپر، جی. سی، فرهنگ مصور نمادهای سنتی، ترجمه مليحه کرباسیان، تهران: نشر فرشاد، ۱۳۸۰.
- گادامر، هانس گئورگ، پل ریکور، هنر و زبان، ترجمه مهدی فیضی، نشر رخ داد نو، ۱۳۸۸.
- لایس، کالیس، نقد هنر، ترجمه امیر مازیار و امیر نصری، تهران: فرهنگستان هنر، ۱۳۸۸.
- لبرگ، کریستیان، دستور زبان بصری، ترجمه امیرمحمد نصیری، تهران: نشر چشمه، ۱۳۸۸.
- لوکز، پیر-اریک لاروش، ورم ری اعمل دیدن، ترجمه مهشید نونهالی، نشر نظر، تهران: ۱۳۸۹.
- لولر، رابرت، هندسه مقدس، ترجمه هایده معیری، تهران: انتشارات موسسه مطالعات و تحقیقات فرهنگی، ۱۳۶۸.
- مکاریک، ایرناریما، دانشنامه نظریه‌های ادبی معاصر، ترجمه مهران مهاجر و محمد نبوی، نشر آگه، تهران: ۱۳۸۳.
- نامور مطلق، بهمن، درآمدی بر بینامتنیت: نظریه‌ها و کاربردها، تهران: سخن، ۱۳۹۰.
- هاسپریز، جان، راجر اسکراتن، فلسفه هنر و زیبایی شناسی، ترجمه یعقوب آژند، انتشارات دانشگاه تهران: ۱۳۸۹.
- هاوزر، آرنولد، تاریخ اجتماعی هنر، ترجمه ابراهیم یونسی، انتشارات خوارزمی، ۱۳۷۵.
- هاوزر، آرنولد، فلسفه تاریخ هنر، ترجمه محمد تقی فرامرزی، تهران: انتشارات نگاه، ۱۳۸۸.
- هنفیلینگ، اسوالد، چیستی هنر، ترجمه علی رامین، تهران: نشر هرمس، ۱۳۸۹.
- هوف، گراهام، گفتاری درباره نقد، ترجمه نسرین پروینی، تهران: انتشارات امیرکبیر، ۱۳۶۵.
- هیل، جان، و پاملا چرج گیبسن، رویکردهای انتقادی در مطالعات فیلم، ترجمه علی عامری مهابادی، سوره مهر، ۱۳۸۸.
- واربرتون، نایجل، پرسش از هنر، ترجمه مرتضی عابدینی فرد، تهران: ققنوس، ۱۳۸۸.
- ولک، رنه، تاریخ نقد جدید، ۸ [۹] جلد، ترجمه سعید ارباب شیرانی، انتشارات نیلوفر، تهران، ۱۳۸۵.
- ونتوری، لیونلو، تاریخ نقد هنر، ترجمه امیر مدنی، تهران: نشر فضا، ۱۳۸۴.
- وود فورد، سوزان، نقاشی را چگونه نگاه کنیم، ترجمه حسن افشار، تهران: فرهنگستان هنر، ۱۳۸۵.

عنوان درس به فارسی: زبان و بیان در هنر معاصر

عنوان درس به انگلیسی: Language and expression in contemporary art

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نوع درس: نظری

نوع واحد: اصلی - تخصصی

پیشنباز: ندارد

آموزش تكميلي عملی: دارد O ندارد O سفر علمی O کارگاه O آزمایشگاه O سمینار O

اهداف کلی درس: هدف اصلی از ارائه این درس، تحلیل تنوع و تطور زبان و بیان هنری در آثار هنرمندان معاصر و چرایی و چگونگی آن می باشد.

اهداف رفتاری: -

سرفصل درس:

نظری

در هنر معاصر نحوه‌ای از ارایه اثر هنری بوجود آمده که در آن اندیشه و مفهوم خاصی - که معمولاً "فردي، پیچیده و کلی است - به صورت انتزاعی و غیر قاعده مند و بر اساس نفی زیبایی شناسی شکل، خود را نشان داده است. هنر معاصر مجموعه‌ای از اشکال متنوع بیان هنری است که فضایی نامتناهی و کارآمد را در برابر خلاقیت هنرمند قرار داده است.

عوامل متعددی، زبان و بیان در هنر معاصر را دگرگون کرده است:

- تعامل و تقابل زبان و ساختار اثر هنری با مفهوم و معنا در هنر جدید.

رسانه‌های جدید و هنر.

حرکت از «ایسم» به «هنر».

اصالت دادن به ایده و مفهوم؛ به ذهنیت و معنا.

- تغییر مفهوم تماشاگر اثر هنری به «مخاطب فعل» و شریک هنرمند در خلق اثر.

تنوع مشارکت تماشاگر در اثر.

- ورود تمامی حواس پنجگانه به اثرهایی.

سمیان رشته ای، چند رشته ای و چند رسانه ای شدن آثار.

- ورود متن و نوشтар و صدا و حرکت و سایر عوامل ادبی و نمایشی و سینمایی و ... به اثر.

تفکیر «غیر تجسمی کردن» هنر تجسمی.

تولید آثار غیر قابل فروشن.

تعامل با محیط.

تعامل بیشتر با فضای سه بعدی معماری و «طبیعت».

انتخاب شیی به جای ابداع و خلق آن / «ساخته گزیده ها» / «حاضرآماده ها» / از آن خود سازی.

ورود بعد چهارم و ابعاد تازه به اثر.

ورود حالت مختلف اجسام و اشیاء و مواد (جامدات و مایعات و گازها) و نور به اثر.

- توجه آگاهانه یا ناخودآگاه به "جهانی شدن".
- موضوعات غیر متعارف و یا کمتر متعارف در تاریخ هنر.
- نام گذاری های نامتعارف، عجیب و غریب اثر.
- نمایش غیر متعارف اثر.
- تمایل به تلفیق همزمان عناصر غیر متجانس در یک اثر و ایجاد نوعی التقاط گری.
- قابلیت تکثیر یافتن اثر و فراوانی و انباشتگی / تکرار و تکثیر و انباشتگی.
- کم دوامی و عدم توجه به پایداری و ماندگاری اثر.
- آشنا زدایی.
- استفاده از تکنولوژی های روز.
- خلق الساعه بودن اثر.
- از هنر بدون هزینه و ارزان تا هنر گرانقیمت و پر هزینه.
- قاعده گریز و نامحدود بودن شیوهٔ تولید و نمایش اثر.
- توجه به فرهنگ های دیگر.
- سکروه گرایی.
- عدم توجه به موزه ای بودن (موزه ای شدن) اثر.
- ورود اعضا و جوارح و امعاء و احشاء انسان و حیوان.
- حضور آرا و آثار فمینیستی.
- نادیده گرفتن هرگونه مرز اخلاقی در روند شکل گیری و نمایش اثر.
- سارتباط با فرقه های فکری و سیاسی و اجتماعی و ...
- ظهور نهادهای نوین هنری.

روش ارزیابی:

پژوهش (تصویر در صد مشخص گردد)	آزمون های نهایی (تصویر در صد مشخص گردد)	میان ترم (تصویر در صد مشخص گردد)	ارزشیابی مستمر (تصویر در صد مشخص گردد)
٪۷۰	-----	٪۱۵	٪۱۵

فهرست منابع:

- اسماعیل‌زاده، هواردجی، «گرایش های معاصر در هنرهاي بصری، ترجمه فرهاد غیرایی، تهران: دفتر پژوهش‌های فرهنگی تهران: ۱۳۸۱.
- آرچر، مایکل، هنر بعد از ۱۹۶۰، ترجمه کتابیون یوسفی، چاپ دوم، تهران: انتشارات حرفه هنرمند، ۱۳۹۰.
- بنیامین، والتر، «اثر هنری در عصر باز تولید مکانیکی»، ترجمه شیرین دخت دقیقیان، تهران: نشریه زیباشناسی، ۱۳۸۰، شماره ۵.
- بوردول، دیوید و کریستین تامسون، تاریخ سینما، ترجمه رویرت صفاریان، تهران: نشر مرکز، ۱۳۹۲.
- پارمزانی، لوردانه، هنر قرن بیستم (شورشیان)، ترجمه مریم چهرگان و سمانه میرعبدی، تهران: نشر نظر، ۱۳۸۹.
- پاکباز، رویین، دائرة المعارف هنر (نقاشی، پیکره‌سازی و هنر گرافیک)، چاپ ششم، تهران: انتشارات فرهنگ معاصر، ۱۳۸۶.
- حسینی، سیدحسین، زیبایی شنایی و فلسفه رسانه، تهران: نشر مهرنیوش، ۱۳۸۸.
- راش، مایکل، رسانه های نوین در هنر قرن بیستم، ترجمه بیتا روشنی، تهران: نشر نظر، ۱۳۸۹.
- راودراد، اعظم، نظریه های جامعه شناختی هنر و ادبیات، چاپ دوم، تهران: انتشارات دانشگاه تهران: ۱۳۹۰.

سجودی، فرزان، نشانه شناسی کاربردی، چاپ دوم، تهران: نشر علم، ۱۳۸۳.

لو گریس، مالکوم، سینمای تجربی در عصر دیجیتال، ترجمه علی عامری مهابادی، تهران: انتشارات بنیاد سینمایی فارابی، ۱۳۸۴.

لوسی اسمیت، ادوارد، مفاهیم و رویکردها در آخرین جنبش‌های هنری قرن بیستم (جهانی شدن و هنر جدید)، ترجمه علیرضا سمیع آذر، چاپ ششم، تهران: نشر نظر، ۱۳۸۲.

نقیبزاده، عبدالحسین، درآمدی به فلسفه، تهران: انتشارات آگاه، ۱۳۷۸.

- Celant, Germano (2013), **Arte Povera: History and Stories**, Electa, Milan.
- Douglas, Mann (2008), **A Survey of Modern Social Theory**, Oxford University Press.
- Encyclopedia Britannica (2006), **Andy Warhol**, Britain.
- Fleck, Robert (1998), "the evidence in pictures" in kurt kren, film photography Viennese actionism.
- Geissler, Michael (1976), "Video Art in West Germany", Studio International, May/June.
- Green, John (2005), **Body Art**, Dennis Publishing.
- Hall and Hopkins (1976), **The Metasoftware of Video**, Studio International.
- Hanhardt, John (2000), The Worlds of Nam June Paik.
- Hartney, Mick (1996), "Int/ Ventions: Some Instances of Confrontation with British Broadcasting", in Julia Knight, John Libbey Media / Arts Council of England, Luton.
- Lucie-Smith, Edward (1977), "Video in Britain", The New Television: A Public/Private Art, Douglas Davis and Allison Simmons, MIT Press, Cambridge, Massachusetts and London.
- Kidel, Mark (1976), **Video Art and British TV**, Studio International, Britain.
- Marshall, Stuart (1986), **Video from Art to Independence**, Video by Artist, Toronto.
- Meigh-Andrews, Chris (2014), **A History of Video Art**, Bloomsbury Academic.
- Narboni, Jean and Tom Milene (1972), **Godard on Godard**, New York.
- Noah, Wardrip- Fruin and Nick Montfort (2003), **The New Media Reader**, MIT press.
- Noyer, Paul Du. (2003), "Contemporary", in the Illustrated Encyclopedia of Music: from Rock, Pop, Jazz, Blues and Hip Hop to Classical, Folk, World and more, Flame Tree, London.
- Rees, A. L. (1999), **A History of Experimental Film and Video**, British Film Institute.
- Rush, Michael (1999), New Media in Late 20th.
- Rush, Michael (2009), **Video Art**, Thames & Hudson.
- Sturken, Marita (1990), "Paradox in the Evolution of an Art Form" in Doug Hall and Sally Jo Fifer, "Illuminating Video: An Essential Guide to Video Art", New York.
- Schimmel Paul (1998), "Leap in to the Video: Performance and the object in out of actions: between Performance and the Object.
- Silvia, Martin (2013), **Video Art**, Taschen.
- Wollen, Peter (1999), global conceptualism and northern American conceptual art.
- Verzotti, G. (1986), **Richard Long, Salvatore Scarpitta, Jina Pane**, MIT Press.

عنوان درس به فارسی: زبان و بیان در هنر سنتی
Language & Meaning in Traditional Art عنوان درس به انگلیسی:

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نوع درس: اصلی - تخصصی

نوع واحد: .... واحد نظری و .... واحد عملی

پیشیاز:

آموزش تکمیلی عملی: دارد O ندارد O سفر علمی O آزمایشگاه O سمینار O

اهداف کلی درس: تحلیل و درک مبانی هنرهای سنتی.

اهداف رفتاری:

سرفصل درس:

نظری

- هنرهای سنتی و هنرهای اسلامی [درآمدی بر هنر اسلامی، هنر و زیبایی از منظر فرهنگ اسلامی، بررسی اصطلاح هنر اسلامی، هنر و صنعت، هنر و حکمت، تمایز میان کارکرد و کاربرد].
- سنجش مؤلفه‌های هنر اسلامی با هنر مدرن [رابطه هنر دینی با هنر مدرن، هدفمندی در هنر دینی، تذکر و غفلت‌زدایی، هنر و زندگی، مبانی هنر در فرهنگ اسلامی].
- بررسی دو رویکرد تاریخی و فراتاریخی به هنر اسلامی [عرضه‌های تحقیق در هنر اسلامی، هنر از منظر اسلام و دوران اسلامی، تأملاتی در مورد ویژگی‌های هنر اسلامی].
- مبانی هنر اسلامی [استفاده از روش پدیدارشناسانه، نمادپردازی، هنر اسلامی مبتنی بر حکمت، زیبایی؛ جلوه‌ای از حقیقت کلی، هنر اسلامی مبتنی بر توحید، تصویر غیر جاندار در هنر اسلامی، نور، نماد وحدت، عینیت هنر اسلامی، ضمیر ناخودآگاه، تأویل‌گرایی هنر سنتی، هنر مقدس و هنر دینی، زبان جهانی هنر مقدس، هنر اسلامی، هنرهای سنتی در اسلام، هنر مقدس در اسلام].
- نگرش فیلسوفان و اندیشمندان شرقی درباره هنر [هنر و زیبایی از منظر فیلسوفان، تعامل هنر و صناعت، رابطه هنر و زیبایی رابطه زیبایی و خوبی، نظریه بازنمایی، نظریه فرانمایی، نظریه شکل گرایی‌با فرم‌الیسم، تعریف هنر به فرانمایی و بازنمایی، تعریف چند ساحتی برای هنر].
- هنر از دیدگاه فیلسوفان عصر مدرن و نسبت آن با هنر سنتی.
- مبانی فلسفی هنر پست مدرن و نسبت آن با هنر سنتی.

روش ارزیابی: (تصویر درصدی از عدد بیان گردد)

ارزشیابی مستمر (تصویر درصد مشخص گردد)	میان ترم (تصویر درصد مشخص گردد)	آزمون های نهایی (تصویر درصد مشخص گردد)	پژوهه (تصویر درصد مشخص گردد)
%۱۵	%۳۰	%۴۰	

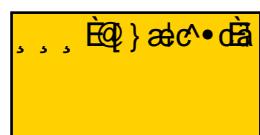

فهرست منابع:

- اعوانی، غلامرضا، حکمت و هنر معنوی (مجموعه مقالات)، [در سه بخش: دین، فلسفه، هنر دینی]، تهران: نشر گروس، ۱۳۷۵.
- اوینی، سید محمد، جاودانگی و هنر، مجموعه مقالات، تهران: برگ، ۱۳۷۰.
- بلخاری قهی، حسن، فلسفه هنر اسلامی، تهران: انتشارات علمی و فرهنگی، ۱۳۹۲.
- بلخاری قهی، حسن، مبانی عرفانی هنر و معماری اسلامی، تهران: نشر سوره مهر، ۱۳۹۱.
- بورکهارت، تیتوس، هنر اسلامی، زبان و بیان، ترجمه رجبی، تهران: نشر سروش، ۱۳۸۶.
- بورکهارت، تیتوس، هنر مقدس، ترجمه جلال ستاری، تهران: نشر سروش، ۱۳۸۹.
- راز و رمز هنر دینی آثار ارائه شده در اولین کنفرانس بین المللی هنر دینی، تهران: آبان ۱۳۷۴، تنظیم و ویرایش: مهدی فیروزان، ترجمه مقالات انگلیسی: اسماعیل سعادت، تهران: انتشارات سروش، چاپ اول، ۱۳۷۸.
- بی‌ناس، جان، تاریخ جامع ادیان، ترجمه علی اصغر حکمت، تهران: شرکت انتشارات علمی و فرهنگی، چاپ سیزدهم، ۱۳۸۲.
- شپرد، آن، مبانی فلسفه هنر، ترجمه علی رامین، تهران: شرکت انتشارات علمی و فرهنگی، چاپ سوم، ۱۳۸۲.
- کربن، هانری، معبد و مکاشفه، ترجمه انشالله رحمتی، تهران: نشر سوفیا، ۱۳۹۰.
- کربن، هانری، و دیگران، مبانی هنر معنوی، زیرنظر علی تاجدینی، تهران: دفتر مطالعات دینی هنر، ۱۳۷۵.
- کوماراسوامی، هنر نمادگرایی سنتی، ترجمه صالح طباطبایی، تهران: نشر فرهنگستان هنر.
- کوماراسوامی، آناندا، استحاله طبیعت در هنر، ترجمه صالح طباطبایی، تهران: فرهنگستان هنر، ۱۳۸۴.
- مددپور، محمد، آشنایی با آرای متفکران درباره هنر / هنر و زیبایی نزد متفکران مسیحی و مسلمان، تهران: سوره مهر، ۱۳۹۰.
- موسوی، سید رضی، حکمت هنر، هنر از منظر سنت و مدرنیته، ق، دانشکده صدا و سیما قم، ۱۳۹۳.
- نصر، سیدحسین، اهمیت فضای خالی در هنر اسلامی، تهران: انتشارات حکمت، ۱۳۸۹.
- نصر، سیدحسین، سنت عقلانی اسلامی در ایران، ترجمه سعید دهقانی، تهران: قصیده‌سر، چاپ اول، ۱۳۸۳.
- نصر، سیدحسین، موقعیت فلسفه اسلامی در عصر حاضر، اگفت و گو با پروفسور سیدحسین نصر توسط سلمان صفوی و سجاد رضوی، تهران: سلمان آزاده، چاپ اول، ۱۳۸۲.
- نصر، سیدحسین، علم و تمدن در اسلام، ترجمه احمد آرام، تهران: نشر اندیشه، چاپ اول، ۱۳۵۰.
- نصر، سیدحسین، جاودان خرد (مجموعه مقالات دکتر سیدحسین نصر، به اهتمام سیدحسن حسینی، تهران: انتشارات سروش، چاپ اول، ۱۳۸۲).
- نصر، سیدحسین، مبانی معنوی هنر، انشالله رحمتی، تهران: دفتر پژوهش و نشر شهروردی، چاپ دوم، ۱۳۸۱.
- نصر، سیدحسین، معرفت و معنویت، ترجمه انشالله رحمتی، تهران: دفتر پژوهش و نشر شهروردی، چاپ دوم، ۱۳۸۱.
- نصر، سیدحسین، نیاز به علم مقدس، ترجمه حسن میانداری، قم، موسسه فرهنگی طه، چاپ اول، ۱۳۷۹.
- نصر، سیدحسین، نظر متفکران اسلامی درباره طبیعت، تهران: شرکت سهامی انتشارات خوارزمی، چاپ سوم، ۱۳۵۹.
- نصر، سیدحسین، سه حکیم مسلمان، ترجمه احمد آرام، تهران: شرکت انتشارات علمی و فرهنگی، چاپ پنجم، ۱۳۸۲.
- نصر، سیدحسین، معرفت و امر قدسی، ترجمه فرزاد حاجی‌میرزا، تهران: نشر و پژوهش فرزان روز، چاپ اول، ۱۳۸۰.
- نصر، سیدحسین، جوان مسلمان و دنیای متعدد، ترجمه مرتضی اسدی، تهران: طرح نو، چاپ چهارم، ۱۳۷۶.
- نصر، سیدحسین، هنر و معنویت، ترجمه رحیم قاسمیان، دفتر مطالعات هنر دینی، ۱۳۸۹.

نصر، سید حسین، هنر و معنویت اسلامی، ترجمه رحیم قاسمیان، تهران: دفتر مطالعات دینی هنر، چاپ اول، ۱۳۷۵.
الیاده، میرچالیاده، مقدس و نامقدس، ترجمه نصرالله زنگویی، تهران: انتشارات سروش، ۱۳۷۵.

عنوان درس به فارسی: پژوهش در تاریخ نگاری هنر

عنوان درس به انگلیسی: Research in Art Historiography

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نوع درس: نظری

نوع واحد: اصلی - تخصصی

پیشناز: ندارد

آموزش تکمیلی عملی: دارد O ندارد O سفر علمی O آزمایشگاه O سمینار O

اهداف کلی درس: تحلیل روش های متنوع تاریخ نگاری در هنر و تاثیر عوامل گوناگون در تدوین تاریخ هنر از اهداف اصلی این درس می باشد.
اهداف رفتاری: -

سرفصل درس:

نظری

«تاریخ هنر» شبکه‌ای درهم تنیده از نهادها و حرفه‌هاست که هدف کلی آن برساختن گذشته‌های تاریخی هنر بوده است تا بشود بر بنیاد آن، مشاهدات روشمند را برای بهره‌مندی و استفاده از اکنون یا همان حال در عرصه هنر امکان‌پذیر کرد.

- تاریخ نگری و تاریخ نگاری.

پیش قراولان تاریخ نگاری هنر.

- روش‌های تاریخ نگاری هنر و سیر تحول آنها.

- تاریخ‌نگاری سنتی و روش‌شناسی‌ها.

ستایر ایدئولوژی و جهان بینی مورخ در تدوین تاریخ هنر.

تاریخ نگاری هنر و تاریخ ادبیان.

سدشوواری‌های نگارش تاریخ هنر.

تاریخ نگاری هنر و سیر تحول آنها.

تاریخ نگاری هنر مدرن و پسا مدرن.

- تاریخ نگاری میان رشته‌ای در هنرها.

تاریخ نگاری هنر و برآمده سبک‌ها و مکاتب هنری.

سامیت، چالش‌های نظری و عملی و آسیب‌های تاریخ شفاهی هنر / تاریخ پژوهی و تاریخ نگاری شفاهی در هنر.

تدقیق جزییات و کشف روایت‌ها و زوایای پنهان و ضد روایت‌ها در تاریخ شفاهی در هنر.

سمبانی نظری و روش‌شناسی تاریخ شفاهی هنر.

شباهتها و تفاوت‌های تاریخ نگاری هنر.

تاریخ روایی و تحلیلی هنر.

تاریخ تطبیقی هنر.

- ضرورت شناخت جریان‌های تاریخ نگاری.

روش ارزیابی:

پژوهه (تصویر درصد مشخص گردد)	آزمون های نهایی (تصویر درصد مشخص گردد)	میان ترم (تصویر درصد مشخص گردد)	ارزشیابی مستمر (تصویر درصد مشخص گردد)
%۵۰	%۲۰	%۱۵	%۱۵

فهرست منابع:

- آرچر، مایکل، هنر بعد از ۱۹۶۰، ترجمه کتایون یوسفی، تهران: حرفه هنرمند، ۱۳۹۰.
- استالا براس، جولیان، هنر معاصر پس از جنگ سرد، ترجمه بهرنگ پور حسینی، تهران: نشر چشم، ۱۳۸۹.
- اشپولر، برتولد، و دیگران، تاریخ نگاری در ایران، ترجمه یعقوب آزاد، تهران: گستره، ۱۳۸۰.
- گاردنر، هلن، هنر در گذر زمان، ترجمه محمد تقی فرامرزی، تهران: انتشارات نگاه، ۱۳۷۵.
- گامبریج، ارنست، تاریخ هنر، ترجمه علی رامین، تهران: نشر نی، ۱۳۸۷.
- گیپ و دیگران، تاریخ نگاری در اسلام، ترجمه یعقوب آزاد، تهران: گستره، ۱۳۸۰.
- ماینر، ورن هایدن، تاریخ تاریخ هنر: سیری در تاریخ تکوین نظریه هنر، ترجمه مسعود قاسمیان، تهران: فرهنگستان هنر با همکاری انتشارات سمت، ۱۳۸۷.
- هارت، فردیک، سی و دو هزار سال تاریخ هنر (نقاشی، پیکر تراشی، معماری)، ترجمه موسی اکرمی و دیگران، سر ویراستار: هرمز ریاحی، نشر پیکان، ۱۳۸۱.

Pollock, Griselda (ed.) (2010). **Psychoanalysis and the Image**. Oxford: Blackwell .

Charlene Spretnak, **The Spiritual Dynamic in Modern Art : Art History Reconsidered, 1800 to the Present** .

Shiner, Larry. (2003), **The Invention of Art: A Cultural History** Chicago: University of Chicago Press .

Mansfield, Elizabeth (2002). **Art History and Its Institutions: Foundations of a Discipline**. Routledge. Harrison, Charles, and Paul Wood. (2003). **Art in Theory, 1900 :۲۰۰—An Anthology of Changing Ideas**. 2nd ed. Malden, MA: Blackwell.

Murray, Chris. (2003). **Key Writers on Art**. 2 vols, Routledge Key Guides. London: Routledge.

Harrison, Charles, Paul Wood, and Jason Gaiger. (2000). **Art in Theory 1648-1815: An Anthology of Changing Ideas**. Malden, MA: Blackwell.

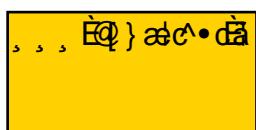
Harrison, Charles, Paul Wood, and Jason Gaiger. (2001). **Art in theory, 1815 :۱۹۰۰—an anthology of changing ideas**. Malden, MA: Blackwell.

Buchloh, Benjamin. (2001). **Neo-Avantgarde and Culture Industry**. Cambridge , MA: MIT Press.

Clark, T.J. (2001). **Farewell to an Idea: Episodes from a History of Modernism**. New Haven: Yale University Press.

- Robinson, Hilary. (2001). **Feminism-Art-Theory: An Anthology, 1968-2000.** Malden, MA: Blackwell.
- Minor, Vernon Hyde .(۲۰۱۱) **Art history's history.** 2nd ed. Upper Saddle River, NJ: Prentice Hall.
- Pollock, G., (1999). **Differencing the Canon.** Routledge
- Frazier, N. (1999). **The Penguin concise dictionary of art history.** New York: Penguin Reference.
- Adams, L .(۱۹۹۶) **The methodologies of art: an introduction.** New York, NY: IconEditions.
- Nelson, R. S., & Shiff, R. (1996). **Critical terms for art history.** Chicago: University of Chicago Press.
- Minor, Vernon Hyde. (1994). **Critical Theory of Art History.** Englewood Cliffs, NJ: Prentice Hall.
- Fitzpatrick, V. L. N. V. D. (1992). **Art history: a contextual inquiry course.** Point of view series. Reston, VA: National Art Education Association.
- Kemal, Salim, and Ivan Gaskell (1991). **The Language of Art History** Cambridge University Press .
- Carrier, D. (1991). **Principles of art history writing.** University Park, Pa: Pennsylvania State University Press.
- Johnson, W. M. (1988). **Art history: its use and abuse.** Toronto: University of Toronto Press.
- Holly .M. A. (1984). **Panofsky and the foundations of art history.** Ithaca, N.Y.: Cornell University Press.
- Arntzen, E., & Rainwater, R. (1980). **Guide to the literature of art history.** Chicago: American Library Association.
- Hauser, A. (1959). **The philosophy of art history.** New York: Knopf.
- Wölfflin, H. (1915, trans. 1932). **Principles of art history; the problem of the development of style in later art.** [New York]: Dover Publications.

عنوان درس به فارسی: تاریخ تحلیلی هنر

عنوان درس به انگلیسی: Analytical History of Art

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نوع درس: نظری

نوع واحد: اصلی - تخصصی

پیشناز: ندارد

آموزش تکمیلی عملی: دارد O ندارد O سفر علمی O کارگاه O آزمایشگاه O سمینار O

اهداف کلی درس: هدف از ارائه این درس، بررسی تحلیلی تاریخ هنر و مکاتب برآمده، و سیر تحولات و تطورات آن است.
اهداف رفتاری: -

سرفصل درس:

نظری

دوره های کلی تاریخ هنر به طور کلی عبارتند از: هنر ابتدایی یا پیش از تاریخ/ بین النهرين و ایران/ مصر در عصر فرعونها/ تمدن اژه‌ای در دوره پیش از تاریخ/ یونان باستان/ اتروسکها/ امپراتوری روم/ هنر دوره باستانی پسین/ هنر بیزانسی/ هنر دوران اسلامی/ اروپا در آغاز سده‌های میانه/ اروپا در عصر هنر رومانسک/ اروپا در عصر هنر گوتیک/ هنر ایتالیا در سده‌های میانه پسین/ آسیای جنوبی و جنوب شرقی تا پیش از ۱۲۰۰ میلادی/ چین و کره تا ۱۲۷۹ میلادی/ ژاپن تا پیش از ۱۳۲۳ میلادی/ هنرهای بومی سرزمین‌های قاره آمریکا تا پیش از ۱۳۰۰ میلادی/ هنر و معماری آفریقا تا پیش از ۱۸۰۰ میلادی/ اروپای شمالی در سده‌های میانه پسین و عصر رنسانس آغازین/ رنسانس در ایتالیای سده پانزدهم (دوره کواتروچنتو)/ عصر رنسانس و منریسم در ایتالیا/ رنسانس پیشرفت و منریسم در اروپای شمالی و اسپانیا/ باروک در ایتالیا و اسپانیا/ باروک در اروپای شمالی/ از روکوکو تا نوکلاسیسم: سده هجدهم در اروپا و آمریکا/ رومانتیسم، رئالیسم، عکاسی: اروپا و آمریکا/ امپرسیونیسم، پست امپرسیونیسم، سمبولیسم/ مدرنیسم در اروپا و آمریکا/ مدرنیسم و پست‌مدرنیسم در اروپا و آمریکا از ۱۹۴۵ تا ۱۹۸۰/ هنر معاصر در جهان/ هنرهای آسیای جنوبی و جنوب شرقی/ هنر چین و کره از ۱۲۷۹ تا دوران معاصر/ ژاپن، از ۱۳۳۶ تا دوران معاصر/ هنرهای بومی قاره آمریکا از ۱۳۰۰ تا دوران معاصر/ اقیانوسیه، پیش از سده بیستم/ آفریقا از ۱۸۰۰ تا دوران معاصر. علاوه بر اینها، تاریخ هنر را می‌توان بر اساس منطقه به چند عرصه تقسیم کرد: هنر خاور باستان در سرزمین‌های خاورمیانه و هندوستان، هنر یونان باستان و روم باستان، هنر بیزانس، هنر اسلامی، هنر خاور دور، هنر قرون وسطای اروپا در دوران کلیسا، هنر دوره رنسانس، هنر نوین غربی و در نهایت هنر نوگرای دوران جدید در قرن بیستم از آن جمله‌اند.

این درس، علاوه بر توجه و اشاره به تحلیل کلی تاریخ هنر با توجه به تقسیم بندی‌های ذکر شده، به بررسی و تحلیل تاریخ هنر در سه دوره کلی می‌پردازد:

-تاریخ تحلیلی هنر در پیش از عصر جدید.

-تاریخ تحلیلی هنر در پیش از دوران مدرن.

-تاریخ تحلیلی هنر در دوران مدرن و دوران پسmodern.

روش ارزیابی:

پروردگار (تصویرت در صد مشخص گردد)	آزمون های نهایی (تصویرت در صد مشخص گردد)	میان ترم (تصویرت در صد مشخص گردد)	ارزشیابی مستمر (تصویرت در صد مشخص گردد)
٪۳۵	٪۳۵	٪۱۵	٪۱۵

فهرست منابع:

- استالا براس، جولیان، هنر معاصر پس از جنگ سرد، ترجمه بهرنگ پور حسینی، تهران: نشر چشم، ۱۳۸۹.
- آبچان، ادوارد میلر، و پل استورور وینگرت و جین گاستون مالر، **تاریخ تحلیلی هنر**، ترجمه هوشمند ویژه، انتشارات بهجت، تهران: ۱۳۹۰.
- آرچر، مایکل، هنر بعد از ۱۹۶۰، ترجمه کتابیون یوسفی، تهران: حرفه هنرمند، ۱۳۹۰.
- جنسن، ۵.و، **تاریخ هنر**، ترجمه فرزان سجودی، تهران: فرهنگسرای میردشتی، ۱۳۹۰.
- گاردتر، هلن، هنر در گذر زمان، ترجمه محمد تقی فرامرزی، تهران: انتشارات نگاه، ۱۳۷۵.
- گامبریچ، ارنست، **تاریخ هنر**، ترجمه علی رامین، تهران: نشر نی، ۱۳۸۷.
- ماینر، ورنن هایدن، **تاریخ تاریخ هنر: سیری در تاریخ تکوین نظریه هنر**، ترجمه مسعود قاسمیان، تهران: فرهنگستان هنر با همکاری انتشارات سمت، ۱۳۸۷.
- هارت، فدریک، سی و دو هزار سال **تاریخ هنر (نقاشی، پیکر تراشی، معماری)**، ترجمه موسی اکرمی و دیگران، سر ویراستار: هرمز ریاحی، نشر پیکان، ۱۳۸۱.

Harrison, Charles, and Paul Wood. (2003). **Art in Theory, 1900–2000: An Anthology of Changing Ideas**. 2nd ed. Malden, MA: Blackwell.

Murray, Chris. (2003). **Key Writers on Art**. 2 vols, Routledge Key Guides. London: Routledge.

Harrison, Charles, Paul Wood, and Jason Gaiger. (2000). **Art in Theory 1648–1815: An Anthology of Changing Ideas**. Malden, MA: Blackwell.

Harrison, Charles, Paul Wood, and Jason Gaiger. (2001). **Art in theory, 1815–1900: an anthology of changing ideas**. Malden, MA: Blackwell.

Clark, T.J. (2001). **Farewell to an Idea: Episodes from a History of Modernism**. New Haven: Yale University Press.

Robinson, Hilary. (2011). **Feminism-Art-Theory: An Anthology, 1968–2000**. Malden, MA: Blackwell.

Minor, Vernon Hyde. (2001). **Art history's history**. 2nd ed. Upper Saddle River, NJ: Prentice Hall.

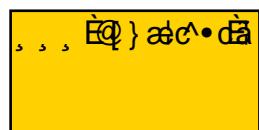
Kemal, Salim, and Ivan Gaskell (1991). **The Language of Art History**. Cambridge University Press.

Carrier, D. (1991). **Principles of art history writing**. University Park, Pa: Pennsylvania State University Press.

Johnson, W. M. (1988). **Art history: its use and abuse**. Toronto: University of Toronto Press.

Hauser, A. (1959). **The philosophy of art history**. New York: Knopf.

عنوان درس به فارسی: اصول فلسفه هنر و زیبایی شناسی

عنوان درس به انگلیسی: The Principles of Philosophy of Art & Aeasthetic

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نوع درس: نظری

نوع واحد: اصلی

پیشیاز: ندارد

آموزش تکمیلی عملی: دارد O ندارد O سفر علمی O آزمایشگاه O سمینار O

اهداف کلی درس: تحلیل رویکردهای فلسفی به هنر و زیبایی، و استخراج و تفسیر اصول فلسفه هنر و زیبایی شناسی.
اهداف رفتاری:

سرفصل درس:

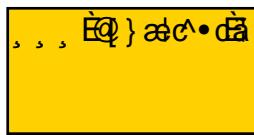
نظری

- درآمدی بر مسائل و سوالات اصلی زیبایی شناسی: «هنر» چیست؟ چگونه باید به قضاوت در حوزه هنر پرداخت؟ هنر باید چگونه باشد؟ ارزش هنر در چیست؟ و ...
- تفسیر و تاویل هنر.
- هنر به مثابه تقليید.
- هنر در مقام طرز بیان.
- هنر و فرم.
- نظریه های عملی هنر.
- زیبایی شناسی/ ماهیت و میدان زیبایی شناسی/ اثر هنری/ ذوق، نقد و سنجش.
- زیبایی شناسی غرب/ زیبایی شناسی در شرق.
- تبیین و تعریف فلاسفه یونانی از سقراط تا فلوفطین در باب هنر و زیبایی.
- تبیین و تعریف رویکرد کلامی مسیحیت (از آگوستینوس تا اکونیی) در باب هنر و زیبایی.
- تحلیل رویکرد فلاسفه مدرن از کانت تا هیدگر در باب هنر و زیبایی.
- تحلیل و تبیین نظریه های ذات گرا در باب هنر و زیبایی (از نظریه ممیس تا تجربه زیبایی شناسی).
- تحلیل و تبیین نظریه نهادی در تعریف هنر.
- بررسی آرای حکماء مسلمان در باب هنر و زیبایی.

روش ارزیابی: (بصورت درصدی از عدد بیان گردد)

ارزشیابی مستمر (بصورت درصد مشخص گردد)	میان ترم (بصورت درصد مشخص گردد)	آزمون های نهایی (بصورت درصد مشخص گردد)	پژوهش (بصورت درصد مشخص گردد)
%۱۵	%۱۵	%۷۰	

فهرست منابع:

- اسپریتو، یوگو، و دیگران، تاریخچه زیبائی شناسی و نقد هنر، ترجمه یعقوب آژند، تهران: مولی، ۱۳۹۴. چاپ چهارم.
- اسکراتن، راجر، و جان هاسپرس، فلسفه هنر و زیبایی شناسی، ترجمه یعقوب آژند، تهران: دانشگاه تهران، ۱۳۷۹.
- ایگلتون، تری، پیش درآمدی بر نظریه ادبی، تهران: نشر مرکز، ۱۳۹۰.
- بلخاری قهی، حسن. تجلی نور و رنگ در هنر اسلامی، تهران: سوره مهر، ۱۳۸۵.
- بلخاری قهی، حسن، اورنگ (مجموعه مقالات درباره مبانی نظری هنر)، «سوره مهر»، ۱۳۸۸.
- بلخاری قهی، حسن، بطن متن قرآن تاویل هرمنوتیک، تهران: حسن افرا، ۱۳۸۲.
- بلخاری قهی، حسن، حکمت هنر و زیبایی (مجموعه مقالات)، تهران: دفتر نشر فرهنگ اسلامی، ۱۳۸۹.
- بلخاری قهی، حسن، در باب نظریه محاکات، (مفهوم هنر در حکمت اسلامی و فلسفه یونانی) تهران: نشر هرمس، ۱۳۹۲.
- بلخاری قهی، حسن، فلسفه هنر اسلامی، تهران، انتشارات علمی و فرهنگی، ۱۳۹۰.
- بلخاری قهی، حسن، مبانی عرفانی هنر و معماری اسلامی (دفتر اول، وحدت وجود و وحدت شهود)، تهران: سوره مهر، ۱۳۸۴.
- بلخاری قهی، حسن، مبانی عرفانی هنر و معماری اسلامی (دفتر دوم، کیمیای خیال)، تهران: سوره مهر، ۱۳۸۴.
- بلخاری قهی، حسن، معنا و مفهوم زیبایی در المناظر و تنقیح المناظر، تهران، فرهنگستان هنر، ۱۳۸۷.
- بلخاری قهی، حسن، نظریه تجلی، در باب شمایل گریزی هنر اسلامی، تهران: دفتر نشر فرهنگ اسلامی، ۱۳۹۴.
- بیردزلی، مونرو، و جان هاسپرس، تاریخ و مسائل زیبایی شناسی، ترجمه محمد سعید حنایی کاشانی، تهران: انتشارات هرمس، ۱۳۸۷.
- دانشنامه زیبایی شناسی، ویراسته بربس گات، ترجمه گروه مترجمان، تهران: نشر فرهنگستان هنر، ۱۳۸۴.
- ریتر، یواخیم، و دیگران، فرهنگ نامه تاریخی مفاهیم فلسفه (جلد اول فلسفه هنر)، تهران: نشر موسسه پژوهشی حکمت و فلسفه ایران، ۱۳۹۰.
- سارتر، ژان پل، زیبایی شناسی، ترجمه رضا شیر مرز، تهران: موسسه انتشاراتی آهنگ دیگر، ۱۳۸۸.
- شپرد، آن، مبانی فلسفه هنر، ترجمه علی رامین، تهران: انتشارات علمی و فرهنگی، ۱۳۹۰.
- شلومو، ژاک-لوک، نظریه های هنر (فلسفه، نقد و تاریخ هنر از زمان افلاطون تا روزگار ما)، ترجمه و تعلیق: مصطفی گودرزی، تهران: انتشارات ساقی، ۱۳۹۴.
- عبدایان، محمود، زیبایی شناسی به زبان ساده، تهران: مرکز مطالعات و تحقیقات هنری، ۱۳۸۵.
- کارول، نوئل، درآمدی بر فلسفه هنر، ترجمه صالح طباطبایی، تهران: نشر فرهنگستان هنر، ۱۳۸۷.
- کروچه، بندتو، کلیات زیبایی شناسی، ترجمه فواد رحمانی، تهران: انتشارات علمی و فرهنگی، ۱۳۹۲.
- گراهام، گوردون، فلسفه هنرها، درآمدی بر زیبایی شناسی، ترجمه مسعود علیا، تهران: انتشارات قفتوس، ۱۳۸۲.
- گروتر، یورگ کورت، زیبایی شناسی در معماری، ترجمه جهانشاه پاکزاد و عبدالرضا همایون، تهران: انتشارات دانشگاه شهید بهشتی، ۱۳۹۲.
- واربرتون، نایجل، پرسش از هنر، ترجمه عابدین فرد، تهران: نشر ققنوس، ۱۳۸۸.
- وینگنشتاین، لودویک، درس گفتارهای زیبایی شناسی، ترجمه امیر مرگان، تهران: نشر موسسه گسترش هنر، ۱۳۸۲.

[عنوان درس، به فارسی؛ ساله [دکتری، پژوهش، هنر]

عنوان دیپلم: به انگلیسی:

تعداد واحد: ۱۸

تعداد ساعت: -

نوع درس؛ نظری

نوع واحد: اصلی

پیشناز: گذانیدن کلیه واحدها و تصویب موضوع بایان نامه.

آموزش تکمیلی عمل دارد و نیاز دارد سف علم کلگام آنماشگاه سمتا

اہداف کلے دوسرے

انجام پژوهش‌های نظری و کاربردی در یکی از عرصه‌های مطالعات هنری (تاریخ هنر، نقد هنری، زیبایی‌شناسی، فلسفه هنر، مطالعات میان رشته‌ای هنر، و ...)، و تدوین رساله‌ای مبتنی بر بررسی، تفسیر، نقد و تحلیل موضوعات، مسایل و نظریات مطروحة در گرایش هنری دانشجو، هدف اصلی واحد رساله می‌باشد. رساله دکتری باید معطوف به وسعت بخشیدن و تعمیق پژوهش در زمینه‌های تاریخ هنر، سبکها و مکاتب هنری، نقد هنری، زیبایی‌شناسی، فلسفه هنر و مطالعات میان رشته‌ای هنر، و ارائه نظر به آن، نوبت و بدیع باشد.

اهداف، فتاویٰ

سونا

نظری

دانشجو موظف است موضوع انتخاب شده را با موافقت شورای آموزشی تحصیلات تکمیلی و تائید استاد راهنمای، با رعایت اصول و ضوابط پژوهشی، صحیح انجام داده و ارائه نماید.

بررسی، تحلیل، نقد و تلاش برای ارایه نظریه در یکی از حوزه‌های هنر، مبنای کار تحقیقی می‌باشد و لازم است محتوای رساله مبتنی بر کشف و طرح مسایل جدید، و شامل پژوهشی منطقی و علمی و مستدل در رفع ابهام، مشکلات و نظریات مطروح در عرصه هنر باشد.

* بر اساس ضرورت موضوع رساله، دانشجو می‌تواند با توجه به رشته تحصیلی خود در دوره کارشناسی و کارشناسی ارشد، و بر اساس تجارب هنری در حیطه هنر با راهنمایی استاد یا اساتید راهنمای، آثاری را به صورت عملی به عنوان مکمل پژوهش نظری د، هنگام دفاعیه ای به نماید.

روش ارزیابی: (بصورت دلخیوه از عدد سانگین)

پروژه (تصویرت درصد مشخص گردد)	آزمون های نهایی (تصویرت درصد مشخص گردد)	میان ترم (تصویرت درصد مشخص گردد)	ارزشیابی مستمر (تصویرت درصد مشخص گردد)
-----	-----	-----	-----

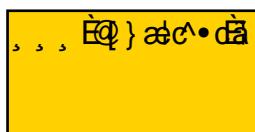
فهرست منابع:

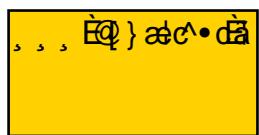

- احمدی گیوی، حسن و دیگران، زبان و نگارش فارسی، تهران، سمت، ۱۳۸۳.
- آریانپور، امیرحسین، پژوهش، تهران، امیرکبیر، ۱۳۶۲.
- ازکیا، مصطفی، و علیرضا دربان آستانه، روش‌های کاربردی تحقیق [در علوم اجتماعی]، تهران، شرکت انتشارات کیهان، ۱۳۸۹.
- اسلید، کارول، سبک و شیوه (مقاله‌های تحقیقی، گزارش و پایان نامه‌ها)، ترجمه مهراندخت نظام شهیدی، تهران، آگاه، ۱۳۸۰.
- اکو، امبرتو، چگونه می‌توان یک پایان نامه نوشت؟، ترجمه غلامحسین معماریان، تهران، سروش دانش، ۱۳۸۹.
- ایرانی، یوسف، و ابوالفضل بختیاری، روش تحقیق علمی، تهران، لوح زرین، ۱۳۸۹.
- بردن، ایان، و کاترینا رودری، رساله پایانی، ترجمه فاطمه مهدی‌زاده، تهران، سروش دانش، ۱۳۸۷.
- بود [بو]، میشل، هنر تز نویسی، ترجمه عبدالحسین نیک‌گهر، تهران، توتیا، ۱۳۸۷.
- حافظ نیا، محمد رضا، مقدمه‌ای بر روش تحقیق در علوم انسانی، تهران، سمت، ۱۳۸۵.
- حری، عباس، آیین گزارش نویسی، تهران، دبیرخانه هیات امنای کتابخانه‌های عمومی کشور، ۱۳۷۱.
- حکای، غلامرضا، روش تحقیق با رویکردی به پایان نامه‌نویسی، تهران، انتشارات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و نشر درایت، ۱۳۷۸.
- خلیلی شورینی، سیاوش، روش‌های تحقیق در علوم انسانی، تهران، انتشارات یادواره کتاب، ۱۳۸۵.
- خورشیدی، عباس، و سید‌حمدیرضا قریشی، راهنمای تدوین رساله و پایان نامه تحصیلی: از نظریه تا عمل، تهران، یسطرون، ۱۳۸۱.
- دستور خط فارسی (مصطفوب فرهنگستان زبان و ادب فارسی)، تهران، فرهنگستان زبان و ادب فارسی، ۱۳۸۵.
- دلاور، علی، مبانی نظری و عملی پژوهش در علوم انسانی و اجتماعی، تهران، رشد، ۱۳۸۵.
- دهنوي، حسين، روش تحقیق، تهران، نشر معروف، ۱۳۷۷.
- سمیعی (گیلانی)، احمد، نگارش و ویرایش، تهران، سمت، ۱۳۸۵.
- سمیعی گیلانی، احمد، آیین نگارش، تهران، مرکز نشر دانشگاهی، ۱۳۸۰.
- سید اخلاقی، محمد، نسخه پردازی و نشر (نکته‌های کلیدی در باره ویرایش و نشر)، تهران، قصیده، ۱۳۸۵.
- سیف، علی اکبر، روش تهیه پژوهشنامه، تهران، نشر دوران، ۱۳۸۶.
- صلحجو، علی، پژوهش و نگارش: راهنمای نوشتمن مقاله، رساله و کتاب تحقیق، تهران، آگاه، ۱۳۶۸.
- طاهری، ابوالقاسم، روش تحقیق و مأخذ شناسی، تهران، پیام نور، ۱۳۷۹.
- علیدوستی، سیروس، و مریم ناخدا، راهنمای نگارش گزارشهای علمی و فنی، تهران، پژوهشگاه اطلاعات و مدارک علمی ایران، ۱۳۸۶.
- غلامحسین زاده، غلامحسین، راهنمای ویرایش. تهران، سمت، ۱۳۸۵.
- فتوحی، محمود، آیین نگارش مقاله علمی پژوهشی، تهران، سخن، ۱۳۸۵.
- لوریج، واب، هنر تحقیق علمی، ترجمه محمد تقی فرامرزی، تهران، انتشارات مازیار، ۱۳۸۶.
- ماحوزی، مهدی، گزارش نویسی: نگارش، ویرایش و پژوهش، تهران، انتشارات زوار، ۱۳۸۸.
- مارکزیک، جوفری، و دیگران، اصول طرح تحقیق و روش‌شناسی، ترجمه مریم خسروی، تهران، نشر روان، ۱۳۸۶.
- مهری زاده اشرفی، علی، و سید مهدی حسینی، روش تحقیق در علوم انسانی. تهران، یکان، ۱۳۸۵.
- موزر، کلاس آدولف، و جورج کالتون، روش تحقیق، ترجمه کاظم ایزدی، تهران، کیهان، ۱۳۶۷.

- نادری، عزتالله، و دیگران، راهنمای عملی فراهم سازی طرح تحقیق، تهران، نشر روان، ۱۳۸۶.
- نادری، عزتالله، و دیگران، راهنمای عملی فراهم سازی طرح تحقیق، تهران، نشر روان، ۱۳۸۶.
- نایب پور، محمد و ماهرخ بریری، روش تحقیق و پایان نامه نویسی، تهران، انتشارات موسسه تحقیقات و توسعه علوم انسانی، ۱۳۸۷.
- نکونام، جعفر، روش تحقیق با تأکید بر علوم اسلامی، قم، انتشارات دانشگاه قم، ۱۳۸۹.
- هادی، نگین، راهنمای روش تحقیق و نگارش پایان نامه و مقاله، شیراز، انتشارات نوید شیراز، ۱۳۸۳.
- هومن، حیدرعلی، راهنمای تدوین گزارش پژوهشی، رساله و پایان نامه تحصیلی، تهران، پیک فرهنگ، ۱۳۸۴.
- ورتن، توراجی، راهنمای نوشتگی رساله های پژوهشی، ترجمه محمد تقی مهدوی، تهران، مرکز اسناد و مدارک علمی ایران، ۱۳۶۴.

فصل سوم

سرفصل دروس اختیاری

عنوان درس به فارسی: هنر معاصر (نظریه ها و مکاتب)

عنوان درس به انگلیسی: **Contemporary art (theories and schools)**

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نوع درس: نظری

نوع واحد: اختیاری

پیشناز: ندارد

آموزش تكميلي عملی: دارد O ندارد O آزمایشگاه O سفر علمی O کارگاه O سمینار O

اهداف کلی درس: هدف از ارائه این درس، تحلیل نظریه ها و مکاتب مطرح در هنر معاصر، از نیمة دوم سده بیستم به این سوست.

اهداف رفتاری: -

سرفصل درس:

نظری

بررسی گرایشات و مکاتب مطرح در عرصه هنر معاصر و بررسی دیدگاهها و نظریه های هنری اندیشمندان مطرح قرن بیستم:

- «اکسپرسیونیسم یا نظریه بیان» شامل نظریه های بزرگانی چون لون(ن) نیکلا بیویج تولستوی و جورج کالینگوود؛

- «فرمالیسم» شامل نظریه های اندیشمندانی چون راجر فرای و کلمانت گرینبرگ؛

- «رویکرد روانشناسی» شامل نظریه های کسانی همچون زیگموند فروید، کارل گوستاو یونگ و رودلف

بولیوس آرنهاایم؛

- «رویکرد جامعه شناختی» شامل نظریه های کسانی چون مارکس و آرنولد هاوزر؛

- «رویکرد نشانه شناختی و ساختار گرایی» شامل نظریه های اندیشمندانی همچون ارنست کاسیرر، رولان بارت و کلود لوی استروس؛

- «رویکرد اگزیستانسیالیستی و پدیدار شناختی» شامل آرای فیلسوفانی از قبیل مارتین هایدگر و موریس مارلوپونتی؛

- «رویکرد پس اسخانه گرایی» شامل آرای صاحبنظرانی چون ژولیا کریستووا و ژاک دریدا؛

- «رویکرد تحلیلی- زیان شناختی» شامل نظرات اندیشمندانی چون موریس ویتس، لودویگ ویتگنشتاين و آرتور دانتو.

• مروری بر جنبش های نظری در عرصه هنر تا پیش از دهه ۱۹۶۰ (فرمالیسم روس، نقد نو، و ...).

• بررسی جنبش های نظری در عرصه هنر و ادبیات پس از دهه ۱۹۶۰ (پدیدار شناسی، زبان شناسی، روانکاوی،

مارکسیسم، فمینیسم، ساختار گرایی، پس اسخانه گرایی، ساخت شکنی، نوتاریخی گری / ماتریالیسم فرهنگی، نظریه

پس اسخانه گرایی، گفتمان اقلیت، و ...).

روش ارزیابی:

پروژه (تصویر درصد مشخص گردد)	آزمون های نهایی (تصویر درصد مشخص گردد)	میان ترم (تصویر درصد مشخص گردد)	ارزشیابی مستمر (تصویر درصد مشخص گردد)
%۷۰	آزمون های نوشتنی عملکردی	%۱۵	%۱۵

فهرست منابع:

- اتینگهاوزن و دیگران، تاریخچه زیبایی شناسی و نقد هنری، ترجمه یعقوب آژند، تهران: انتشارات مولی، ۱۳۷۴.
- احمدی، بابک، حقیقت و زیبایی، تهران: نشر مرکز، ۱۳۸۷.
- استالا براس، جولیان، هنر معاصر پس از جنگ سرد، ترجمه بهرنگ پور حسینی، تهران: نشر چشمه، ۱۳۸۹.
- اسطوره و رمز، [گروه نویسنده‌گان]، ترجمه جلال ستاری، تهران: انتشارات سروش، ۱۳۹۰.
- اسماعیل‌گولا، هوارد جی، گرایش‌های معاصر در هنرهای بصری، ترجمه فرهاد غبرایی، تهران: دفتر پژوهش‌های فرهنگی، ۱۳۸۱.
- اسمیت، ادوارد لوی، جهانی شدن و هنر جدید، ترجمه علیرضا سمیع آذر، تهران: چاپ و نشر نظر، ۱۳۸۷.
- اکو، امپرتو، تاریخ زیبایی، ترجمه و گزینش: هما بینا، تهران: انتشارات/ موسسه تالیف، ترجمه و نشر آثار هنری «متن» و فرهنگستان هنر، ۱۳۹۰.
- امیر شیخ نوری، محمد، صهیونیزم و نقد تاریخ نگاری معاصر غرب، تهران: سازمان انتشارات پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی، ۱۳۷۲.
- آدورنو، بنیامین، مارکوزه، زیبایی شناسی انتقادی، گزیده نوشته‌های در باب زیبایی شناسی، ترجمه امید مهرگان، تهران: انتشارات گام نو، ۱۳۸۲.
- آرچر، مایکل، هنر بعد از ۱۹۶۰، ترجمه کتابیون یوسفی، تهران: حرفه هنرمند، ۱۳۹۰.
- بکولا، ساندرو، هنر مدرنیسم، ترجمه رویین پاکباز و دیگران، تهران: فرهنگ معاصر، ۱۳۸۹.
- بیردلی، مونروسی، و جان هاسپرس، تاریخ و مسائل زیباشناسی، ترجمه محمد سعید حنایی کاشانی، تهران: انتشارات هرمس، ۱۳۸۵.
- پریس، گات، و دیگران، دانشنامه زیبایی شناسی، ترجمه منوچهر صانعی دره بیدی و گروه مترجمین، تهران: انتشارات فرهنگستان هنر، ۱۳۸۵.
- پین، مایکل، فرهنگ اندیشه انتقادی، ترجمه پیام یزدانجو، تهران: مرکز، ۱۳۸۹.
- تامپسون، جیمز [گردآورنده]، نظریه‌های هنری در قرن ۲۰، ترجمه داود طبایی عقدای، تهران: نشر افکار.
- دایره المعارف زیبایی شناسی، زیر نظر: مایکل کلی، سرویراستار مترجمان: مشیت علایی، تهران: موسسه فرهنگی گسترش هنر با همکاری مرکز مطالعات و تحقیقات هنری، ۱۳۸۳.
- دومزون روز، ایزابل، هنر معاصر، ترجمه جمال عرب زاده، تهران: انتشارات دانشگاه هنر، ۱۳۸۹.
- رشیدی، صادق، نظریه‌های انتقادی معاصر در نقد ادبیات و هنر، تهران: نشر علم.
- ژیلستون، اتین، درآمدی بر هنرها، ترجمه بیتا شمشنی، تهران: انتشارات فرهنگستان هنر، ۱۳۸۶.
- سیر تفکر جدید در جهان و ایران، واحد مطالعات و تحقیقات تاریخی و فرهنگی، تهران: هلال، ۱۳۸۲.
- شاپیگان، داریوش، آسیا در برابر غرب، تهران: انتشارات امیرکبیر، ۱۳۸۲.
- شفر، ژان ماری، هنر دوران مدرن، ترجمه ایرج قانونی، تهران: نشر آگاه، ۱۳۸۵.
- شلومو، ژاک-لوک، نظریه‌های هنر (فلسفه، نقد و تاریخ هنر از زمان افلاطون تا روزگار ما)، ترجمه و تعلیق: مصطفی گودرزی، تهران: انتشارات ساقی، ۱۳۹۴.
- شولت، یان آرت، نگاهی موشکافانه بر پدیده جهانی شدن، ترجمه مسعود کرباسیان، تهران: علمی و فرهنگی، ۱۳۸۲.
- ضیمران، محمد، هنر و زیبایی، تهران: نشر کانون، ۱۳۷۷.
- عبدیان، محمود، زیبایی شناسی به زبان ساده، تهران: مرکز مطالعات و تحقیقات هنری، با همکاری موسسه فرهنگی

گسترش هنر، ۱۳۸۰.

- فیلیند، سینتیا، اما آیا این هنر است، ترجمه کامران سپهراو، تهران: نشر مرکز، ۱۳۸۳.
- فالی، محمد تقی، نگرشی بر آراء و اندیشه های پائولو کوئلیو، تهران: سازمان ملی جوانان، ۱۳۸۸.
- فلدمن، ادموند بورک، تنوع تجارت تجسمی، ترجمه پرویز مرزبان، تهران: انتشارات سروش، ۱۳۷۸.
- قره‌باغی، علی‌اصغر، هنر نقد هنری، تهران: انتشارات سوره مهر، ۱۳۸۸.
- کارول، نوئل، در آمدی بر فلسفه هنرها، ترجمه صالح طباطبائی، تهران: انتشارات فرهنگستان هنر، ۱۳۸۶.
- کاسپیت، دانالد، پایان هنر، ترجمه محمد رضا جودت، تهران: انتشارات آرمانشهر، ۱۳۹۰.
- کالینسن، دایانه، تجربه زیباشتاخنی، ترجمه فریده فرنود فر، تهران: انتشارات فرهنگستان هنر، ۱۳۸۵.
- کالینیکوس، آکس، نقد پست مدرنیسم، ترجمه اعظم فرهادی، مشهد، نیکا، ۱۳۸۲۷.
- کروچه، بندتو، کلیات زیباشناسی، ترجمه فواد روحانی، تهران: بنگاه ترجمة و نشر کتاب، ۱۳۵۸.
- کوکلمانس، یوزف، هایدگر و هنر، ترجمه محمد جواد صافیان، نشر پرسش، ۱۳۸۲.
- گامبریچ، ارنست، تاریخ هنر، ترجمه علی رامین، تهران: نشر نی، ۱۳۸۷.
- گامبریچ، ارنست هانس، تحولات ذوق هنری در غرب (گرایش به اصول هنرهای آغازین)، ترجمه محمد تقی فرامرزی، فرهنگستان هنر، ۱۳۸۵.
- گورین، ویلفرد. ال و لیبر، ارل جی و مورگان، لی و ویلینگهام، جان. ار، راهنمای رویکردهای نقد ادبی، ترجمه زهرا میهنهخواه، تهران: انتشارات اطلاعات، ۱۳۷۰.
- لوسی اسمیت، ادوارد مفاهیم و رویکردها در آخرین جنبش های هنری قرن بیستم، ترجمه علیرضا سمیع آذر، تهران: نشر نظر، ۱۳۸۰.
- لوینسون، جرولد - پل گایر، زیبایی شناسی فلسفی و تاریخ زیبایی شناسی جدید، (مجموعه مقالات زیبایی شناسی آکسفورد) ترجمه فریبرز مجیدی، تهران: انتشارات فرهنگستان هنر، ۱۳۸۷.
- لینتن، نوربرت، هنر مدرن، ترجمه علی رامین، تهران: نشر نی، ۱۳۹۲.
- مورگان، رابرت سی، هنر معاصر در عصر جهانی شدن، ترجمه گلنار یار محمد، تهران: نشر چشم، ۱۳۸۹.
- موشتوری، آنتیگون، جامعه شناسی مخاطب در حوزه فرهنگی و هنری، ترجمه حسین میرزایی، تهران: نشر نی، ۱۳۸۶.
- نظریه های معاصر هنر، جمعی از مولفین، مدرسه اسلامی هنر، ۱۳۹۳.
- هاسپرژ، جان، و راجر اسکراتن، فلسفه هنر و زیبایی شناسی، ترجمه یعقوب آزنده، انتشارات دانشگاه تهران: ۱۳۷۹.
- هگل، گئورگ ویلهلم فردیش، مقدمه ای بر زیبا شناسی، ترجمه محمود عبادیان، تهران: نشر آوازه، ۱۳۶۳.
- هینیک، ناتالی، جامعه شناسی هنر، ترجمه عبدالحسین نیک گهر، تهران: انتشارات آگه، ۱۳۸۴.

Cooper,D., **A Companion to Aesthetics**. Oxford: Blackwell, 1992.

Croce, B., **Aesthetica Science of Expression and General Linguistic**, trans.

D. Ainslie. Lpndon: Macmillan, 1922.

Dickie, G., **Art and the Aesthetic**, Ithaca, NY: Cornell University Press, 1974.

Dickie, G., **Art and the Aesthetic: An Institutional Analysis**. Ithaca, NY: Cornell University Press, 1974.

Dickie, G., **Introduction to Aesthetics**. Oxford University Press, 1997.

Eagleton. T., **The Ideology of the Aesthetic**. Oxford: Blackwell, 1990.

Fineberg, Jonathan (2000) **Art Since 1940**(Strategies of Being), Lourence King.

Goldman, A., **Aesthetic Value**. Boulder, CO: Westview Press, 1995.

- Hall, Stuart (1996), **The Question of Cultural Identity**, Hall, D. Held and A. McGrew (eds) Modernity and its Future, Cambridge, Polity.
- Hanfling, O., **Philosophical Aesthetics**. Oxford: Blackwell, 1992.
- Hegel, G. W. F., **Aesthetics: lectures on Fine art, 2 Vol.**, trans. T. m. Knox. Oxford: Clarendon Press, 1975.
- Kelly, M., **Encyclopedia of Aesthetics, 4 vos.** New York: Oxford University Press, 1998.
- Kivj, P., **What Makes "Aesthetic" Terms Aesthetic? Philosophy and Phenomenological Research** 35: 197-211, 1975.
- Landow, G. P., **The Pleasures of Aesthetics**. Ithaca, NY: Cornell University Press, 1996.
- Landow, G. P., **What Is Aesthetic Pleasure?** In Levinson, 1996.
- Lyas, C., **Aesthetics**. London: Ucl Press.Sharpe, R. A. (1991). Contemporary Aesthetics. Brighton: Harvester Press, 1997.
- Lyas, C., **Aesthetics: An Introduction**. Montreal and Kingston: McGill-Queen's University Press, 1997.
- Marcuse, H., **The Aesthetic Dimension: Towards a Critique of Marxist Aesthetics**. Boston: Beacon Press, 1978.
- Murry, P. T., **The Development of German Aesthetic Theory from Kant to Schiller: A Philosophical Commentary on Schiller Aesthetic Education of Man**. Lewiston, NY: Edwin Mellen Press, 1997.
- Scruton, R., **Aesthetics, in The new Encyclopedia Britannica**. Chicago: Encyclopedia Britannica, 1995.
- Scruton, R., **Approach to Aesthetics**. Oxford: Clarendon press, 2001.
- Shusterman, R., **Pragmatist Aesthetics: Living Beauty**, Rethinking Art, 1995.
- Sibley, F., **Approach to Aesthetics: Collected Papers on Philosophical Aesthetics**, ed. J. Benson, B. Redfern, and J.cox. Oxford: Clarendon Press, 2001.
- Stolnitz, J., **Aesthetics and Philosophy of Art Criticism**. Boston: Houghton Mifflin, 1960.
- Townsend, D., **An Introduction to Aesthetics**. Oxford: Blackwell, 1997.
- Turner, J., **The Dictionary of art, 25 vols.** London: Macmillan (contains over thirty substantial articles on aesthetics), 1996.
- Weitz, M., **The Role of Theory in Aesthetics**, Journal of Aesthetics and Art Criticism 15: 27- 35, 1959.
- Welchman, John C. (2003) **Art After Appropriation** (Essays on Art in the 1990s) G+B Arts International.

عنوان درس به فارسی: اصول و مبانی خوشنویسی در هنر اسلامی
عنوان درس به انگلیسی: Principles of Calligraphy in Islamic Art

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نوع درس: نظری

نوع واحد: اختیاری

پیشناه:

آموزش تکمیلی عملی: دارد O ندارد O سفر علمی O آزمایشگاه O سمینار O

اهداف کلی درس: شناخت خطوط اسلامی، آگاهی از پیدایش و سیر تطور آنها و درک جایگاه از اصول و مبانی خوشنویسی در تمدن اسلامی.
اهداف رفتاری:

سرفصل درس:

نظری

در میان هنرهای اسلامی خوشنویسی به دلیل حفظ و انتقال کلام الهی و ادبیات آن مهم ترین نمونه تجلی روح اسلامی محسوب شده و در قرون متتمادی مبتنی بر اصول و مبانی خود با تنوعات فراوانی که به خود دیده محل بروز ذوق و بینش هنری هنرمندان ایران و جهان اسلام بوده است.

- خاستگاه خط.
- خطوط کهن.
- آشنایی با تاریخ پیدایش خط عربی.
- خط کوفی، تنوعات آن و کاربرد آنها در کتابت مصاحف، تزئینات ابنيه، ظروف و غیره.
- پیدایش خطوط ششگانه، تحول و کاربرد آنها.
- پیدایش خطوط تعلیق، شکسته تعلیق، نستعلیق و شکسته نستعلیق، تحول و کاربرد آنها.
- بررسی مبانی زیبایی شناختی هر یک از خطوط خوش اسلامی.
- بررسی جایگاه خوشنویسی در معماری، کتاب آرایی و سایر هنرهای سنتی.
- بررسی جایگاه خوشنویسی در ادبیات.
- آشنایی با خوشنویسان بزرگ خطوط مختلف و مقام ایشان در تاریخ خوشنویسی اسلامی.
- خوشنویسی معاصر.
- آموزش در خوشنویسی (اصول و قواعد، ابزار کتابت و خوشنویسی).
- معنویت در خوشنویسی.
- رسالت خوشنویسی.

روش ارزیابی: (بصورت درصدی از عدد بیان گردد)

پژوهه (بصورت درصد مشخص گردد)	آزمون های نهایی (بصورت درصد مشخص گردد)	میان ترم (بصورت درصد مشخص گردد)	ارزشیابی مستمر (بصورت درصد مشخص گردد)
	٪۵۰	٪۱۵	٪۳۵

فهرست منابع:

- اصفهانی، حبیب، خط و خطاطان، ترجمة رحیم چاووشی اکبری، مستوفی، تهران، ۱۳۶۹.
- اصفهانی، محمدصالح، «تذکره الخطاطین»، به کوشش پژمان فیروز بخش در: نامه بهارستان ش ۱۱ و ۱۲، ۱۳۸۵.
- بیانی، مهدی، تاریخ خط در: ایرانشهر، ج ۱، کمیسیون ملی یونسکو در ایران، تهران، ۱۳۴۲.
- ، احوال و آثار خوشنویسان، ۴ ج، علمی، تهران، ۱۳۶۳.
- سراج شیرازی، یعقوب بن حسن (۱۳۷۶)، تحفه المحبین، به کوشش کرامت رعنا حسینی و ایرج افشار، نقطه، میراث مکتوب، تهران، ۱۳۷۶.
- شیمل، آن ماری، خوشنویسی و فرهنگ اسلامی، ترجمة اسدالله آزاد، آستان قدس رضوی، مشهد، ۱۳۸۲.
- فضائلی، حبیب الله، تعلیم خط، انتشارات سروش، تهران، ۱۳۷۰.
- فضائلی، حبیب الله، اطلس خط، انجمن آثار ملی اصفهان، اصفهان، ۱۳۵۰.
- قلقشندی، احمدبن علی، صبح الاعشی فی صناعه الانتشاء، قاهره، ۱۹۵۸.
- قمی، قاضی احمد بن شرف الدین، گلستان هنر، به کوشش احمد سهیلی خوانساری، تهران، ۱۳۵۹.
- قوچانی، محمدعلی، امتحان الفضلاء، ۲ جلد، تبریز، ۱۲۹۱.
- گاور، آبرتین، تاریخ خط، ترجمة عباس مخبر، کوروش صفوی، نشر مرکز، تهران، ۱۳۷۶.
- لینگر، مارتین، هنر خط و تذهیب قرآنی، ترجمة مهرداد قیومی بیدهندی، گروس، تهران، ۱۳۷۷.
- مایل هروی، نجیب (تحقيق و تأليف)، کتاب آرایی در تمدن اسلامی، آستان قدس رضوی، مشهد، ۱۳۷۲.
- ناجی، زین الدین، بدائع الخط العربي، بغداد، ۱۹۷۱.
- هفت قلمی دهلوی، مولانا محمد، تذکره خوشنویسان، به تصحیح محمدهدایت حسین، کلکته ۱۹۱۰، روزنه، تهران، ۱۳۷۷.
- یوسفی، غلامحسین، خط و خطاطی در تاریخ و فرهنگ، تهران، ۱۳۷۱.

Alparslan, Ali(1990), *Khatt, InTurkey*, in: **Encyclopedia of Islam**, Leiden,2 edition, Vo14

Blair, Sheila S.(2006), **Islamic Calligraphy**, Edinburgh.

Calligraphy & Epigraphy, In: **A Survey of Persian Art**, Ed. by Arthur Upham Pope(1977) Vo14, London.

Fevrier, James G.(1948), **Histoire de L'ecriture**, paris.

Safadi, Ysin Hamid(1992), **Islamic Calligraphy**, NewYork.

Sourdel-Thomine, J. (1990), *Khatt In The Arab World*, in: **Encyclopedia of Islam**, Leiden, 2 edition, Vo14.

Safwat , Nabil F., **The Art of the Pen, Calligraphy of the 14 to 20 Centuries**, the Nasser D.Khalili Collection of Islamic, London, The Nour Foundation, 1996.

Soucek, P.P.(1979), *The Art of Calligraphy*, in: **The Arts of Book in Central Asia**, Ed. by B.Gary, Paris.

عنوان درس به فارسی: علم و هنر

عنوان درس به انگلیسی: Science and art

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نوع درس: نظری

نوع واحد: اختیاری

پیشنباز: ندارد

آموزش تکمیلی عملی: دارد O ندارد O آزمایشگاه O سفر علمی O کارگاه O سمینار O

اهداف کلی درس: هدف از ارائه این درس، بررسی روابط متقابل علم و هنر در ادوار گوناگون تاریخی در جوامع منتخب است.

اهداف رفتاری: -

سرفصل درس:

نظری

- علم چیست و مبانی آن کدام است

- نسبت علم و هنر در مبانی و هدف

- ارائه گزاره های تاریخ در باب نسبت میان علم و هنر (به عنوان مثال علم آناتومی و طراحی هندسه و معماری)

- تاثیر قوانین علمی در ارتقا فرم و تکنیکهای هنری

- تاثیر خیال و خلاقیت هنری در کشف افقهای علمی جدید

- درآمدی بر چرایی و چگونگی رابطه متقابل علم و هنر.

- رابطه متقابل علم و هنر در دوران پیش از مدرنیته: در قرون وسطای مسیحی و دوران اسلامی.

- تاثیر علم بر خلاقیت های هنری در دوران پیشا مدرن، دوران مدرن و پسmodern.

- بررسی تاثیرات هنر بر علم و گفتمان های آن.

- بهره گیری علم از هنر.

- تالیف اثر هنری و تحلیل علم (دریافت هنری بالاصاله تالیفی است نه چون دریافت علمی که تحلیلی است).

- ابهام و ایهام در اثر هنر و صراحت در علم (در اثر هنری همواره با ابهام و غموض رو به رو می شویم، در حالی که اثر علمی باید روشن و موجز به ذهن عرضه شود).

- گستره تاویل در اثر هنری و دامنه مطلق در علم (نسبت در اثر هنری و مطلق بودن اثر علمی، یا بهتر بگوییم برداشت های متفاوت از یک اثر هنری و برداشت مشترک از یک اثر علمی).

- استقلال اثر علمی از زندگی خالق آن و وابستگی و پیوستگی اثر هنری با احوال هنرمند (اثر علمی مستقل از زندگی خالق آن قابل نقد است اما اثر هنری نیاز به بررسی زوایای زندگی خالق آن و محیط وی دارد).

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر (بصورت درصد مشخص گردد)	میان ترم (بصورت درصد مشخص گردد)	آزمون های نهایی (بصورت درصد مشخص گردد)	بروزه (بصورت درصد مشخص گردد)
%۱۵	-----	%۱۵	%۷۰

فهرست منابع:

- آرچر، مایکل، هنر بعد از ۱۹۶۰، ترجمه کتابیون یوسفی، تهران: حرفه هنرمند، ۱۳۹۰.
- استالا براس، جولیان، هنر معاصر پس از جنگ سرد، ترجمه بهرنگ پور حسینی، تهران: نشر چشم، ۱۳۸۹.
- اسماگولا، هوارد جی، گرایش های معاصر در هنرهای بصری، ترجمه فرهاد غباری، تهران: دفتر پژوهش های فرهنگی، ۱۳۸۱.
- اسمیت، ادوارد لوی، جهانی شدن و هنر جدید، ترجمه علیرضا سمیع آذر، تهران: چاپ و نشر نظر، چاپ چهارم، ۱۳۸۷.
- بکولا، ساندرو، هنر مدرنیسم، ترجمه رویین پاکباز و دیگران، تهران: فرهنگ معاصر، ۱۳۸۹.
- بیردلی، مونروسوی، و جان هاسپرس، تاریخ و مسائل زیباشناسی، ترجمه محمد سعید حنایی کاشانی، تهران: انتشارات هرمس، ۱۳۸۵.
- پریس، گات، و دیگران، دانشنامه زیبایی شناسی، ترجمه منوچهر صانعی دره بیدی و گروه مترجمین، تهران: انتشارات فرهنگستان هنر، ۱۳۸۵.
- تمامپسون، جیمز [آگرداورنده]، نظریه های هنری در قرن ۲۰، ترجمه داود طبایی عقدای، تهران: نشر افکار.
- دایره المعارف زیبایی شناسی، زیر نظر: مایکل کلی، سرویراستار مترجمان: مشیت علایی، تهران: موسسه فرهنگی گسترش هنر با همکاری مرکز مطالعات و تحقیقات هنری، ۱۳۸۳.
- دومزون روز، ایزابل، هنر معاصر، ترجمه جمال عرب زاده، تهران: انتشارات دانشگاه هنر، ۱۳۸۹.
- ژیلستون، اتین، درآمدی برهنرها، ترجمه بیتا شمسی، تهران: انتشارات فرهنگستان هنر، ۱۳۸۶.
- شفر، زان ماری، هنر دوران مدرن، ترجمه ایرج قانونی، تهران: نشر آگاه، ۱۳۸۵.
- شلومو، ژاک-لوک، نظریه های هنر (فلسفه، نقد و تاریخ هنر از زمان افلاطون تا روزگار ما)، ترجمه و تعلیق: مصطفی گودرزی، تهران: انتشارات ساقی، ۱۳۹۴.
- شولت، یان آرت، نگاهی موشکافانه بر پدیده جهانی شدن، ترجمه مسعود کرباسیان، تهران: علمی و فرهنگی، ۱۳۸۲.
- فریلنده، سینتیا، اما آیا این هنر است، ترجمه کامران سپهران، تهران: نشر مرکز، ۱۳۸۳.
- فلدمن، ادموند بورک، تنوع تجارب تجسمی، ترجمه پرویز مرزبان، تهران: انتشارات سروش، ۱۳۷۸.
- کارول، نوئل، درآمدی بر فلسفه هنرها، ترجمه صالح طباطبائی، تهران: انتشارات فرهنگستان هنر، ۱۳۸۶.
- کاسپیت، دانالد، پایان هنر، ترجمه محمد رضا جودت، تهران: انتشارات آرمانشهر، ۱۳۹۰.
- کالینسن، دایانه، تجربه زیباشنختی، ترجمه فریده فرنود فر، تهران: انتشارات فرهنگستان هنر، ۱۳۸۵.
- کالینیکوس، آلس، نقد پست مدرنیسم، ترجمه اعظم فرهادی، مشهد، نیکا، ۱۳۸۲۷.
- کروچه، بندتو، کلیات زیباشناسی، ترجمه فواد روحانی، تهران: بنگاه ترجمه و نشر کتاب، ۱۳۵۸.
- گامبریچ، ارنست، تاریخ هنر، ترجمه علی رامین، تهران: نشر نی، ۱۳۸۷.
- گامبریچ، ارنست هانس، تحولات ذوق هنری در غرب (گرایش به اصول هنرهای آغازین)، ترجمه محمد تقی فرامرزی،

فرهنگستان هنر، ۱۳۸۵.

- لوسی اسمیت، ادوارد مفاهیم و رویکردها در آخرین جنبش‌های هنری قرن بیستم، ترجمه علیرضا سمیع آذر، تهران: نشر نظر، ۱۳۸۰.
- لوینسون، جرولد، و پل گایر، زیبایی‌شناسی فلسفی و تاریخ زیبایی‌شناسی جدید، (مجموعه مقالات زیبایی‌شناسی آکسفورد) ترجمه فریبرز مجیدی، تهران: انتشارات فرهنگستان هنر، ۱۳۸۷.
- لینتن، نوربرت، هنر مدرن، ترجمه علی رامین، تهران: نشر نی، ۱۳۹۲.
- مورگان، رابرت سی، هنر معاصر در عصر جهانی شدن، ترجمه گلنار یار محمد، تهران: نشر چشمه، ۱۳۸۹.
- نظریه‌های معاصر هنر، جمعی از مولفین، مدرسه اسلامی هنر، ۱۳۹۳.

Ede, Siân, **Art and Science** (Art and... Series), Publisher: I. B. Tauris (July 22, 2005).

Fineberg, Jonathan (2000) **Art Since 1940**(Strategies of Being), Lourence King.

Paul, Christiane, **Digital Art**, 2nd (World of Art), Publisher: Thames & Hudson; 2nd edition (October 27, 2008).

Shanken, Edward A. (Editor), **Art and Electronic Media**, Publisher: Phaidon Press; Reprint edition (September 8, 2014).

Shlain, Leonard, **Art & Physics: Parallel Visions in Space, Time, and Light Paperback**, Publisher: William Morrow Paperbacks (February 27, 2007)

Sibley, F., **Approach to Aesthetics: Collected Papers on Philosophical Aesthetics**, ed. J. Benson, B. Redfern, and J.cox. Oxford: Clarendon Press, 2001.

Strosberg, Eliane, **Art and Science**, Publisher: Abbeville Press (April 1, 2001).

Tribe, Mark (Editor), Reena Jana (Editor), Uta Grosenick (Editor), **New Media Art** (Taschen Basic Art Series), Publisher: Taschen (March 1, 2006).

Turner, J., **The Dictionary of art, 25 vols.** London: Macmillan (contains over thirty substantial articles on aesthetics), 1996.

Welchman, John C. (2003) **Art After Appropriation** (Essays on Art in the 1990s) G+B Arts International.

Wilson, Stephen, **Art + Science Now**, Publisher: Thames & Hudson; 1 edition (January 7, 2013).

عنوان درس به فارسی: پژوهشی در مکاتب و سبکهای نگارگری ایران

عنوان درس به انگلیسی: Research on Persian Miniature Painting(Styles & Schools)

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نوع درس: نظری

نوع واحد: اختیاری

پیشنهاد: ندارد

آموزش تكميلی عملی: دارد O ندارد O آزمایشگاه O سفر علمی O کارگاه O سمینار O

اهداف کلی درس: آشنایی دانشجویان با سیر و صور مکتبهای نگارگری ایران از صدر اسلام تا اواخر دوره قاجار.

اهداف رفتاری:

سرفصل درس:

نظری

- بحث در باب هنر نقاشی و نگارگری ایران از دوران اسلامی تا قرن هفتم هجری.
- بررسی مکتب بغداد قرن ششم و مکتب تبریز ایلخانی و مکتب تبریز بغداد آل جلایر در قرن هفتم و هشتم هجری.
- بررسی مکتب شیراز در ادوار آل اینجو آل مظفر، تیموری و صفوی.
- بحث در باب مکتب نگارگری هرات در دو مرحله (۸۵۰ - ۸۱۰) و (۹۱۱ - ۸۷۵).
- بررسی علل و عوامل تشکیل مکتب نگارگری تبریز و قزوین و نیز مکتب ترکمان و مکتب بخارا.
- بحث درباره مکتب نگارگری اصفهان.
- بررسی نقاشی دوره افشاریه و زندیه.
- بررسی نقاشی و تحولات آن در دوره قاجار.

روش ارزیابی: (تصویر درصدی از عدد بیان گردد)

پژوهه (تصویر درصد مشخص گردد)	آزمون های نهایی (تصویر درصد مشخص گردد)	میان ترم (تصویر درصد مشخص گردد)	ارزشیابی مستمر (تصویر درصد مشخص گردد)
% ۳۰	آزمون های نوشتاری ٪ ۷۰		

فهرست منابع:

- آرنولد، تامس، سیر و صور نقاشی ایران، آرتور اپهام پوب (زیرنظر)، ترجمه یعقوب آزاد، ناشر: مولی، ۱۳۹۴ (چاپ پنجم).
- آزاد، یعقوب، مکتب نگارگری اصفهان، تهران: فرهنگستان هنر، ۱۳۹۳ (چاپ دوم).
- آزاد، یعقوب، مکتب نگارگری تبریز، قزوین و مشهد، تهران: فرهنگستان هنر، ۱۳۹۴ (چاپ دوم).

- آژند، یعقوب، مکتب نگارگری شیراز، تهران: فرهنگستان هنر، ۱۳۹۳ (چاپ دوم).
- آژند، یعقوب، مکتب نگارگری هرات، تهران: فرهنگستان هنر، ۱۳۸۶.
- آژند، یعقوب، نگارگری ایران، ۲ جلد، تهران: سمت، ۱۳۹۲ (چاپ دوم).
- ashrafi, M.M. همگامی ادبیات با نقاشی در ایران، ترجمه روئین پاکباز، تهران: نگاه، ۱۳۶۸.
- بینیون و دیگران، سیر تاریخی نقاشی ایران، ترجمه ایرانمنش، تهران: امیرکبیر، ۱۳۸۸.
- پاکباز، روئین، نقاشی ایران از آغاز تا امروز، روئین پاکباز، تهران: نگاه، ۱۳۷۸.
- رابینسن، بزیل ویلیام، هنر نگارگری ایران، ترجمه یعقوب آژند، تهران: مولی، ۱۳۷۸.
- شاهکارهای نگارگری ایران، تهران: موزه هنرهای معاصر تهران: ۱۳۸۶.
- کن بای، شیلار، نقاشی ایران، ترجمه مهدی حسینی، تهران: دانشگاه هنر، ۱۳۷۵.
- گری، بازیل، نقاشی ایران، ترجمه عربعلی شروو، تهران: علم، ۱۳۷۱.

Arnold, **Painting in Islam**, NewYork, 1975.

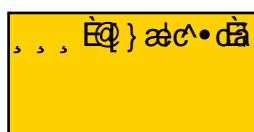
Diba, L., (ed.), **Persian Royal Panting**, NewYork.1999.

Grube, E., **Painting in Islam**, London, 1975.

Hiltenbrand(ed.), **Persian Panting**, London, 2005.

Sims, E., **Peerless Images**, London – NewYork, 2002.

Titeley, N., **Persian Miniature Paiting**, Oxford, 1985.

عنوان درس به فارسی: پژوهش در هنر معاصر ایران
عنوان درس به انگلیسی: Research in Contemporary Art of Iran

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نوع درس: اختیاری

نوع واحد: نظری

پیشناه: ندارد

آموزش تکمیلی عملی: دارد O ندارد O سفر علمی O کارگاه O آزمایشگاه O سمینار O

اهداف کلی درس: بررسی هنر معاصر ایران از آغاز دوره نوگرایی تا امروز، با تأکید بر هنرهای تجسمی.

اهداف رفتاری: -

سرفصل درس:

نظری

- مروری بر مبانی فکری و شکلی هنر ایران.

- بررسی زمینه های شکل گیری هنر نوگرا در ایران با تأکید بر هنرهای تجسمی، از نیمه نخست سده چهاردهم.

- بررسی سیر تحول و تطور هنر معاصر ایران با تأکید بر هنرهای تجسمی از آغاز دوره نوگرایی تا امروز.

- بررسی گرایش ها و گروه های پدیدار شده در حوزه هنر معاصر ایران (با رویکرد های جامعه شناسی، زیبائشناسی و...) و در سه مقطع کلی پیش از دهه چهل، از دهه چهل تا انقلاب اسلامی، پس از پیروزی انقلاب اسلامی.

- بررسی نقش نهادها و مراکز دولتی و خصوصی، داخلی و خارجی، در شکل گیری، تحول و توسعه هنر معاصر ایران (سازمان ها، مؤسسات، مراکز، موزه ها، نگارخانه ها، کتب و نشریات، رادیو و تلویزیون، اینترنت و ...).

- هنر ایران در چالش مقاومیت معاصر و افق های جدید.

- بررسی جریان های هنر معاصر ایران که در قالب سبک، ژانر و گونه های مختلف هنرهای تجسمی ظهرور پیدا کرده اند.

- بررسی تاثیر سازمان ها و نهادهای مولد گفتمان های فرهنگی در پدیدآمدن و جهت دادن جریان های هنر معاصر ایران.

- بررسی گفتمان های فرهنگی مرکزی یا مسلط در حیات اجتماعی هنر معاصر ایران (نظیر گفتمان های ملی گرایی، گفتمان اصلاحگر، انقلاب فرهنگی، تهاجم فرهنگی، تعامل فرهنگی، مقاومت فرهنگی) و گفتمان های حاشیه ای (نظیر گفتمان هنر خاورمیانه و گفتمان هنر زنان).

- تحلیل دلایل و زمینه های شکل گیری هنر انقلاب اسلامی.

- بررسی تفکرات دینی و اسلامی هنر انقلاب اسلامی.

- بررسی و تحلیل تاثیرات رویدادها و جریان های سیاسی و اجتماعی در روند شکل گیری هنر انقلاب اسلامی.

- بررسی و تحلیل سیر تاریخی گرایشات هنرهای تجسمی انقلاب اسلامی.

- بررسی و تحلیل سیر تحولات موضوع در آثار هنرهای تجسمی انقلاب اسلامی.

- بررسی و تحلیل سیر تحولات تکنیکی، شیوه ها و تجربیات هنرمندان فعل در قلمرو هنرهای تجسمی انقلاب اسلامی.

- بررسی تطبیقی موضوعات آثار تجسمی انقلاب اسلامی با آثار پدیدار شده در سایر انقلاب ها.

- بررسی تطبیقی نمادها و نشانه های تصویری آثار تجسمی انقلاب اسلامی با سایر انقلاب ها.

- بررسی تطبیقی جایگاه و زمینه های اجتماعی آثار تجسمی انقلاب اسلامی با سایر انقلاب ها.

روش ارزیابی:

پژوهش (تصویر درصد مشخص گردد)	آزمون های نهایی (تصویر درصد مشخص گردد)	میان ترم (تصویر درصد مشخص گردد)	ارزشیابی مستمر (تصویر درصد مشخص گردد)
٪۷۰	آزمون های نوشتاری	٪۱۵	٪۱۵
	عملکردی		

فهرست منابع:

- آوینی، سید مرتضی، انفطار صورت، [مجموعه مقالات درباره گرافیک و نقاشی‌ا]، تهران: نشر ساقی، ۱۳۸۷.
- آیت‌الله‌ی، حبیب‌الله، نگره هنر انقلاب اسلامی، تهران: موسسه چاپ و نشر عروج، ۱۳۸۰.
- پاکیاز، رویین، نقاشی ایران از دیرباز تا امروز، تهران: زرین و سیمین، ۱۳۸۶.
- پاکیاز، رویین، و یعقوب امدادیان، پیشگامان هنر نوگرای ایران [مجموعه]، تهران: موزه هنرهای معاصر، ۱۳۸۰-۱۳۸۱.
- تجدید میثاق، [گزیده ای از مقالات، گفتگو و سخنرانی‌ها پیرامون نقاشی انقلاب]، تهران: انجمن هنرهای تجسمی، ۱۳۷۸.
- تجربه معنوی (برگزیده مقالات/ سخنرانی و گفتگوها)، تهران: وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، ۱۳۷۸.
- خيال شرقی [ويژه نامه هنرهای تجسمی انقلاب اسلامی]، به اهتمام مصطفی گودرزی، شماره ۴، تهران: فرهنگستان هنر، ۱۳۸۸.
- ده سال با نقاشان انقلاب اسلامی، به اهتمام مصطفی گودرزی، تهران: حوزه هنری، ۱۳۶۸.
- شريف، ميرمحمد، هنرهای اسلامی، مركز نشر دانشگاهي، تهران: ۱۳۸۲.
- کدي، نيكى، ريشه های انقلاب ايران، ترجمه عبدالرحيم گواهی، تهران: قلم، ۱۳۶۹.
- کدي، نيكى آر، نتایج انقلاب ايران، ترجمه مهدى حقیقت خواه، تهران: انتشارات ققنوس، ۱۳۸۸.
- گودرزی، مرتضی، نقاشی ايران از آغاز تا عصر حاضر، تهران: سمت، ۱۳۸۴.
- گودرزی، مرتضی، هنرمتعدد اجتماعی، دينی در ايران / طراحی گرافیک، تهران: فرهنگستان هنر، ۱۳۸۷.
- مبانی هنر معنوی [مجموعه مقالات]، تهران: دفتر مطالعات دینی هنر، ۱۳۷۲.
- محدى، جواد، هنر ديني: واکاوی هنر در قلمرو مكتب، قم، بوستان کتاب قم (انتشارات دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم)، ۱۳۸۶.
- محمدی، منوچهر، انقلاب اسلامی، زمینه ها و پیامدها، قم، معارف، ۱۳۸۰.
- محمدی، منوچهر، تحلیلی بر انقلاب اسلامی، تهران: امیرکبیر، ۱۳۶۶.
- مددپور، محمد، سیر تفکر معاصر در ايران [۳ جلد]، تهران: تربیت، ۱۳۷۹.
- مطهری، مرتضی، پیرامون انقلاب اسلامی، تهران: انتشارات صدرا، ۱۳۷۲.
- هنر برای حقیقت، به اهتمام رضا رسولی / زیر نظر حسین قنادیان، تهران: سازمان بسیج هنرمندان، ۱۳۹۰.

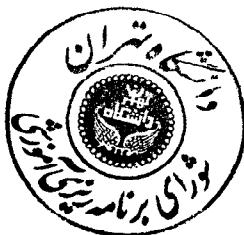
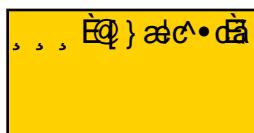
Ali, Wijdan, **Contemporary Art from the Islamic World**, Scorpion Publishing, Ltd.; First Edition edition, 1990.

Ali, Wijdan, **Modern Islamic Art: Development and Continuity**, 1997.

Amirsadeghi, Hossein, and Maryam Homayoun Eisler, **Art and Patronage: The Middle East**, London: Thames and Hudson, 2011.

- Chelkowski, Peter, and Hamid Dabashi, ***Staging a Revolution: The Art of Persuasion in the Islamic Republic of Iran***, New York: New York University Press, 1999.
- Dadi, Iftikhar, ***Modernism and the Art of Muslim South Asia (Islamic Civilization & Muslim Networks)***, The University of North Carolina Press; 1 edition, 2010.
- Eigner, Saeb, with Isabelle Caussé and Christopher Masters, ***Art of the Middle East: Modern and Contemporary Art of the Arab World and Iran***, Zaha Hadid (Foreword), London: Merrell Publishers, 2010.
- Farjam, Lisan, ***Unveiled: New Art from the Middle East***, Booth-Clibborn, 2009.
- Gresh, Kristen, ***She Who Tells a Story: Women Photographers from Iran and the Arab World***, MFA Publications; Ill edition, 2013.
- Grigor, Talinn, ***Contemporary Iranian Art: From the Street to the Studio***, Reaktion Books, 2014.
- Monem, Nadine, ***Contemporary Art in the Middle East (Artworld)***, Black Dog Publishing, 2009.
- Sloman, Paul, ed. ***Contemporary Art in the Middle East***, London: Black Dog Publishing, 2009.
- Yarshater, Ehsan, with an introduction by Karim Emami, ***Modern Persian Painting***, Exh. cat. New York: Columbia University, 1968.

عنوان درس به فارسی: تاریخ تحلیلی و تطبیقی هنر انقلاب اسلامی

Analytical and Comparative History of the Art of Islamic Revolution

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نوع درس: اختیاری

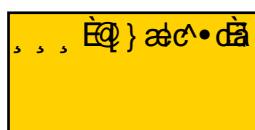
نوع واحد: نظری

پیشنبه: ندارد

آموزش تکمیلی عملی: دارد O ندارد O سفر علمی O کارگاه O آزمایشگاه O سمینار O

اهداف کلی درس: بررسی و تحلیل علل و عوامل شکل گیری هنر انقلاب اسلامی و سیر تاریخی تحولات آن در صورت، موضوع و معنا؛ و مطالعه تطبیقی هنر انقلاب اسلامی با هنر سایر انقلاب‌ها از مهم ترین اهداف این درس است.

اهداف رفتاری: -

سرفصل درس:

نظری

- تحلیل دلایل و زمینه‌های شکل گیری هنر انقلاب اسلامی.
- بررسی تفکرات دینی و اسلامی هنر انقلاب اسلامی.
- بررسی و تحلیل تاثیرات رویدادها و جریان‌های سیاسی و اجتماعی در روند شکل گیری هنر انقلاب اسلامی.
- بررسی و تحلیل سیر تاریخی گرایشات هنر انقلاب اسلامی.
- بررسی و تحلیل سیر تحولات موضوع در آثار هنر انقلاب اسلامی.
- بررسی و تحلیل سیر تحولات تکنیکی، شیوه‌ها و تجربیات هنرمندان فعال در قلمرو هنر انقلاب اسلامی.
- بررسی تطبیقی موضوعات آثار هنری انقلاب اسلامی با آثار پدیدار شده در سایر انقلاب‌ها.
- بررسی تطبیقی نمادها و نشانه‌های تصویری آثار هنر انقلاب اسلامی با سایر انقلاب‌ها.
- بررسی تطبیقی جایگاه و زمینه‌های اجتماعی آثار هنر انقلاب اسلامی با سایر انقلاب‌ها.

روش ارزیابی:

پژوهش (تصویرت درصد مشخص گردد)	آزمون‌های نهایی (تصویرت درصد مشخص گردد)	میان‌ترم (تصویرت درصد مشخص گردد)	ارزشیابی مستمر (تصویرت درصد مشخص گردد)
٪۸۰	آزمون‌های نوشتنی عملکردی	-	٪۲۰

فهرست منابع:

- آوینی، سید مرتضی، انفطار صورت، [مجموعه مقالات درباره گرافیک و نقاشی‌آ]، تهران: نشر ساقی، ۱۳۸۷.
- آوینی، سید مرتضی، توسعه و مبانی تمدن غرب، تهران: ساقی، ۱۳۷۶.
- آیت‌الله، حبیب‌الله، شیوه‌های مختلف نقد هنری، تهران: انتشارات سوره مهر، ۱۳۸۴.
- آیت‌الله، حبیب‌الله، نگره هنر انقلاب اسلامی، تهران: موسسه چاپ و نشر عروج، ۱۳۸۰.
- تجدید میثاق، آگزیده‌ای از مقالات، گفتگو و سخنرانی‌ها پیرامون نقاشی انقلاب‌آ، تهران: انجمن هنرهای تجسمی، ۱۳۷۸.
- تجربه معنوی (برگزیده مقالات/ سخنرانی و گفتگوها)، تهران: وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، ۱۳۷۸.
- خيال شرقی [ويژه‌نامه هنرهای تجسمی انقلاب اسلامی]، به اهتمام مصطفی گودرزی، شماره ۴، تهران: فرهنگستان هنر، ۱۳۸۸.
- ده سال با طراحان گرافیک انقلاب اسلامی، به اهتمام ابوالفضل عالی، تهران: حوزه هنری، ۱۳۶۸.
- ده سال با نقاشان انقلاب اسلامی، به اهتمام مصطفی گودرزی، تهران: حوزه هنری، ۱۳۶۸.
- روحانی، سید حمید، تحلیلی از نهضت امام خمینی(ره)، قم، جامعه مدرسین، ۱۳۸۱.
- زرشناس، شهریار، مبانی نظری غرب مدرن، تهران: کتاب صبح، ۱۳۸۱.
- شایگان، داریوش، آسیا در برابر غرب، تهران: امیرکبیر، ۱۳۷۲.
- فانی، کامران، جنگ‌های جهانی اول و دوم، تهران: شرکت انتشارات علمی و فرهنگی، ۱۳۶۵.
- قره‌باغی، علیاصغر، هنر نقد هنری، تهران: انتشارات سوره‌مهر، ۱۳۸۳.
- کدی، نیکی، ریشه‌های انقلاب ایران، ترجمه عبدالرحیم گواهی، تهران: قلم، ۱۳۶۹.
- کدی، نیکی آر، نتایج انقلاب ایران، ترجمه مهدی حقیقت خواه، تهران: انتشارات ققنوس، ۱۳۸۸.
- گودرزی، مرتضی، هنرمتuhed اجتماعی، دینی در ایران / طراحی گرافیک، تهران: فرهنگستان هنر، ۱۳۸۷.
- گودرزی، مرتضی، هنرمتuhed اجتماعی، دینی در ایران / نقاشی انقلاب، تهران: فرهنگستان هنر، ۱۳۸۷.
- مبانی هنر معنوی [مجموعه مقالات]، تهران: دفتر مطالعات دینی هنر، ۱۳۷۲.
- محمدی، جوان، هنر دینی: واکاوی هنر در قلمرو مکتب، قم: بوستان کتاب قم (انتشارات دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم)، ۱۳۸۶.
- محمدی، منوچهر، انقلاب اسلامی، زمینه‌ها و پیامدها، قم، معارف، ۱۳۸۰.
- محمدی، منوچهر، تحلیلی بر انقلاب اسلامی، تهران: امیرکبیر، ۱۳۶۶.
- مددپور، محمد، حکمت انسی و زیبایی شناسی عرفانی هنر اسلامی، تهران: انتشارات سوره مهر، ۱۳۸۴.
- مددپور، محمد، سیر تفکر معاصر در ایران [۳ جلد]، تهران: تربیت، ۱۳۷۹.
- مطهری، مرتضی، پیرامون انقلاب اسلامی، تهران: انتشارات صدرا، ۱۳۷۲.
- هلم، مکینلی، نقاشان مکزیک، ترجمه رضا رضایی، تهران: نشر نی، ۱۳۸۹.
- هنر برای حقیقت، به اهتمام رضا رسولی/ زیر نظر حسین قنادیان، تهران: سازمان بسیج هنرمندان، ۱۳۹۰.
- هیوز، استوارت، تاریخ معاصر اروپا، [جلد ۱ و ۲]، ترجمه علی اکبر بامداد، تهران: امیرکبیر، ۱۳۶۱.

عنوان درس به فارسی: روش تحقیق پیشرفته در هنر عنوان درس، به انگلیسی: Advanced research methods in Art

٢ تعداد واحد:

٣٢: ساعت تعداد

نوع درس: اختیاری

نوع واحد: نظری

پیشنهاد: ندارد

آموزش تکمیلی، عملی، دارد 0 ندارد 0 سفر علمی 0 کارگاه 0 آزمایشگاه 0 سمینار 0

اہداف کلمہ، دوسری

- آشنایی با روش شناسی (متداول‌تری) تحقیق نظری و عملی در حوزه هنر.
  - آشنایی با روش‌های تحقیق، تحریر و تنظیم پژوهش‌های دانشگاهی (رساله و مقاله علمی - پژوهشی).

اهداف فتایی:-

س فصل دوسره

نظری

دانشجو در این درس، روش‌ها و شیوه‌های علمی و دانشگاهی تحقیق در حوزه هنر و تدوین و تنظیم «طرح تحقیق» را به عنوان پیش‌زمینه و آمادگی، و تمرین برای تدوین «مقالات پژوهشی»، و «رساله» می‌آموزد:

- تعیین موضوع تحقیق، شناخت زمینه کار پژوهشگر، بررسی شیوه‌های نگرش و جهان بینی مرتبط با موضوع تحقیق و نقشه پژوهش و جهت آن و تحلیل پیش فرض‌ها، فرضیه‌ها، سوالات، و اهداف مربوط به تحقیق و سایر عناصر ضروری در طرح تحقیق.

چگونگی، انتخاب و روش‌های گردآوری منابع و مأخذ و تهیه فهرست کتاب‌شناسی مربوط به موضوع تحقیق.

- دسته بندی منابع بر اساس اهمیت آنها از لحاظ علمی و اعتبار دانشگاهی و روش‌های تخصصی موضوع تحقیق.

چگونگی فیلترداری از منابع و شیوه های بهره برداری از یادداشت ها و نقل قول ها در پایان نامه و پژوهش های هنری.

- روش ارائه پیکربندی ساختار اصلی یک مقاله پژوهشی در هنر (چکیده، مقدمه، متن تا نتیجه‌گیری و معرفی فهرست منابع و مأخذ و شیوه‌های ارجاع دهنده).

- پرسی، شیوه‌های تحلیل در مباحث نظری هنرهای تجسمی و نتیجه‌گیری و تحلیل نهایی موضوع پژوهش.

- چگونگی تنظیم نهایی تدوین پژوهش‌های انجام شده در ساختار یک رساله دانشگاهی و نحوه ارائه آن، شامل شیوه درست نوشتمن و ویرایش مطالب، شیوه آرایش پژوهش نامه، شیوه تنظیم مطالب، شیوه سند آوری (استناد به مطلب) و...

روش ارزیابی:

پژوهش	آزمون های نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
(تصویر درصد مشخص گردد)	(تصویر درصد مشخص گردد)	(تصویر درصد مشخص گردد)	(تصویر درصد مشخص گردد)
٪.۶۰	آزمون های نوشتاری	٪.۲۰	٪.۲۰
	عملکردی		

فهرست منابع:

- احمدی گیوی، حسن و دیگران، زبان و نگارش فارسی، تهران، سمت، ۱۳۸۳.
- ازکیا، مصطفی، و علیرضا دربان‌آستانه، روش‌های کاربردی تحقیق ادر علوم اجتماعی، تهران، شرکت انتشارات کیهان، ۱۳۸۹.
- اسلید، کارول، سبک و شیوه (مقاله‌های تحقیقی، گزارش و پایان نامه‌ها)، ترجمه مهراندخت نظام شهیدی، تهران، آگاه، ۱۳۸۰.
- اکو، اومبرتو، چگونه می‌توان یک پایان نامه نوشت؟، ترجمه غلامحسین معماریان، تهران، سروش دانش، ۱۳۹۰.
- بتیماس، چادا، روش‌های پژوهش در علوم اجتماعی، ترجمه فاضل لاریجانی و رضا فاضلی، تهران، انتشارات سروش، ۱۳۸۱.
- بردن، ایان، و کاترینا رودی‌ری، رساله پایانی، ترجمه فاطمه مهدی‌زاده، تهران، سروش دانش، ۱۳۸۷.
- بود [بو]، میشل، هنر تز نویسی، ترجمه عبدالحسین نیک‌گهر، تهران، توپیا، ۱۳۸۷.
- بیانی، احمد، نگرش و روش در تحقیق، تهران، نشر دنیای پژوهش، ۱۳۷۴.
- پاشا شریفی، حسن، و نسرین شریفی، روش‌های تحقیق در علوم رفتاری، تهران، انتشارات سخن، ۱۳۸۷.
- حافظ نیا، محمد رضا، مقدمه‌ای بر روش تحقیق در علوم انسانی، تهران، سمت، ۱۳۸۵.
- حری، عباس، آیین گزارش نویسی، تهران، دبیرخانه هیات امنی کتابخانه‌های عمومی کشور، ۱۳۷۱.
- حکایی، غلامرضا، روش تحقیق با رویکردی به پایان نامه نویسی، تهران، انتشارات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و نشر درایت، ۱۳۷۸.
- خلیلی شورینی، سیاوش، روش‌های تحقیق در علوم انسانی، تهران، انتشارات یادواره کتاب، ۱۳۸۵.
- دستور خط فارسی (مصوب فرهنگستان زبان و ادب فارسی)، تهران، فرهنگستان زبان و ادب فارسی، ۱۳۸۵.
- دلاور، علی، راهنمای تحقیق و ارزشیابی، تهران، انتشارات ارسپاران، ۱۳۸۵.
- دلاور، علی، مبانی نظری و عملی پژوهش در علوم انسانی و اجتماعی، تهران، رشد، ۱۳۸۵.
- دواس، دی. ای، پیمایش در تحقیقات اجتماعی، ترجمه هوشنگ نایی، تهران، نشر نی، ۱۳۸۳.
- سمیعی (گیلانی)، احمد، نگارش و ویرایش، تهران، سمت، ۱۳۸۵.
- سمیعی گیلانی، احمد، آیین نگارش، تهران، مرکز نشر دانشگاهی، ۱۳۸۰.
- سید اخلاقی، محمد، نسخه پژوهادی و نشر (نکته‌های کلیدی در باره ویرایش و نشر)، تهران، قصیده، ۱۳۸۵.
- سیف، علی اکبر، روش تهیه پژوهشنامه، تهران، نشر دوران، ۱۳۸۶.
- علیدوستی، سیروس، و مریم ناخدا، راهنمای نگارش گزارش‌های علمی و فنی، تهران، پژوهشگاه اطلاعات و مدارک علمی ایران، ۱۳۸۶.
- غلامحسین‌زاده، غلامحسین، راهنمای ویرایش، تهران، سمت، ۱۳۸۵.
- فتحی، محمود، آیین نگارش مقاله علمی پژوهشی، تهران، سخن، ۱۳۸۵.
- کریستجر، فرد. ان، مبانی پژوهش در علوم رفتاری (۲ جلد)، ترجمه حسن پاشا شریفی و جعفر نجفی زند، تهران، انتشارات آوای نور، ۱۳۷۴.
- کرمی، محسن، طریق التحقیق: جستارهایی در پژوهش و هنر پژوهی، تهران، انتشارات سوره مهر، ۱۳۹۰.
- مارکزیک، جوفری، و دیگران، اصول طرح تحقیق و روش‌شناسی، ترجمه مریم خسروی، تهران، نشر روان، ۱۳۸۶.
- مردیت، گال، و همکاران، روش‌های تحقیق کمی و کیفی در علوم تربیتی و روان‌شناسی (۲ جلد) ترجمه احمد رضا نصر

و دیگران، تهران، انتشارات سمت، ۱۳۸۳.

مهدی زاده اشرفی، علی، و سید مهدی حسینی، روش تحقیق در علوم انسانی. تهران، یکان، ۱۳۸۵.

مورز، کلارس آدولف، روش تحقیق، ترجمه کاظم ایزدی. تهران، کیهان، ۱۳۶۷.

نادری، عزتالله، و دیگران، راهنمای عملی فراهم سازی طرح تحقیق، تهران، نشر روان، ۱۳۸۶.

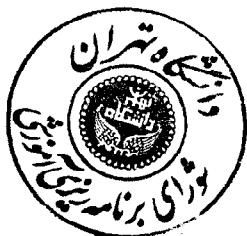
نایب پور، محمد و ماهرخ بریری، روش تحقیق و پایان نامه نویسی. تهران، انتشارات موسسه تحقیقات و توسعه علوم انسانی، ۱۳۸۷.

نکونام، جعفر، روش تحقیق با تأکید بر علوم اسلامی، قم، انتشارات دانشگاه قم، ۱۳۸۹.

هادی، نگین، راهنمای روش تحقیق و نگارش پایان نامه و مقاله، شیراز، انتشارات نوید شیراز، ۱۳۸۳.

هومن، حیدر علی، راهنمای عملی پژوهش کیفی. تهران، سمت، ۱۳۸۵.

هومن، حیدر علی، راهنمای تدوین گزارش پژوهشی، رساله و پایان نامه تحصیلی، تهران، پیک فرهنگ، ۱۳۸۴.

عنوان درس به فارسی: دین و هنر

عنوان درس به انگلیسی: Religion and Art

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نوع درس: اختیاری

نوع واحد: نظری

پیشنبه: ندارد

آموزش تکمیلی عملی: دارد O ندارد O سفر علمی O کارگاه O آزمایشگاه O سمینار O

اهداف کلی درس: شناخت رابطه متقابل هنر و دین و تعامل میان آنها در خلق آثار برجسته هنری در طول تاریخ هنر.

اهداف رفتاری: -

سرفصل درس:

نظری

هنر همواره از ادیان و اعتقادات مذهبی تاثیر پذیرفته و با آن تعامل داشته و در مقاطع مهمی از تاریخ جهان و تمدن‌ها در خدمت دین و موضوعات دینی بوده است. بر همین اساس، مهم‌ترین مقاطع زندگی بشر در تمدن‌های مختلف متاثر از تحولات دینی بوده که موجب خلق برجسته‌ترین آثار هنری شده است. علاوه بر این، در دوره‌هایی از تاریخ هنر، سفارش دهندگان و خالقان آثار نیز عموماً "متاثر از تعالیم و دیدگاه‌های دینی" بوده اند. در عین حال تاثیر ادیان باعث شده تا علی‌رغم تفاوت‌های تاریخی، جغرافیایی و قومی، خصوصیات مشترکی در آثار هنری پیروان هر کدام از ادیان شکل بگیرد. به بیان دیگر، زبان، ساختار و زیبایی شناسی مشترکی آثار هنری متاثر از هر یک ادیان را شامل می‌شود.

با توجه به اینکه تاثیر ادیان بر هنرها در بستر تاریخی و جغرافیایی خاصی محدوده نمانده و تا دوره معاصر نیز برخی هنرمندان و جریان‌های هنری با الهام از عقاید دینی و مذهبی آثار با ارزشی را می‌آفرینند و از آنجا که برخی از این جریان‌های متاثر از ادیان همچنان در هنر جهانی قابل بررسی است، مباحث مطروحه در ذیل این عنوان در برگیرنده مطالب زیر خواهد بود:

- بررسی بازتاب موضوعات و مفاهیم دینی در آثار هنری گذشته و معاصر.

- بررسی تطبیقی موضوعات مشترک دینی در آثار هنرمندان مختلف.

- بررسی نمونه‌هایی از آثار و تحولات هنری در غرب بر اساس زیرساخت‌های اعتقادی و متون دینی.

- بررسی نمونه‌هایی از آثار و تحولات هنری در شرق بر اساس زیرساخت‌های اعتقادی و متون دینی.

- بررسی زبان و ساختار مشترک در آثار هنری پیروان ادیان مختلف.

- مطالعه تطبیقی نظرگاه‌های مشترک و متفاوت نظریه پردازان هنر دینی.

- مطالعه نقش دین در ابداعات هنری دوران معاصر.

- بازتاب آخرالزمان در آثار هنری دوران پیشامدern، دوران مدرn و پسامدern.

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر (بصورت درصد مشخص گردد)	میان ترم (بصورت درصد مشخص گردد)	آزمون های نهایی (بصورت درصد مشخص گردد)	بروزه (بصورت درصد مشخص گردد)
%15	%15	%15	%70

فهرست منابع:

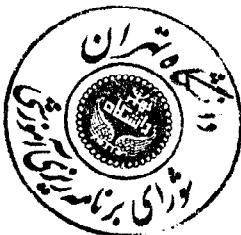
- احمدیان، مهرداد، مقالات اولین و دومین هم‌اندیشی نقد هنر [۱۳۸۲ و ۱۳۸۳]، تهران، انتشارات فرهنگستان هنر، ۱۳۸۵.
- اسپریتو، کونز، گابریلی، اتینگهاوزن، نیولی، واندیر، نیکولاوس، آسونتو، جنتیلی، پلب، تاریخچه زیبایی‌شناسی و نقد هنر، ترجمه یعقوب آژند، تهران، انتشارات مولی، ۱۳۸۸.
- استالا براس، جولیان، هنر معاصر پس از جنگ سرد، ترجمه بهرنگ پور حسینی، تهران، نشر چشم، ۱۳۸۹.
- اسطوره و رمز، [گروه نویسنده‌گان]، ترجمه جلال ستاری، تهران، انتشارات سروش، ۱۳۹۰.
- اعوانی، غلامرضا حکمت و هنر معنوی [مجموعه مقالات، در سه بخش: دین، فلسفه، هنر دینی]، تهران، انتشارات گروس، ۱۳۷۵.
- امیر شیخ نوری، محمد، صهیونیزم و نقد تاریخ نگاری معاصر غرب، تهران، سازمان انتشارات پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی، ۱۳۷۲.
- آدامز، لوری، روش‌شناسی هنر، ترجمه علی معصومی، تهران، چاپ و نشر نظر، ۱۳۸۸.
- آلن، گراهام، بینامنتنیت، ترجمه پیام یزدانجو، تهران، نشر مرکز، ۱۳۸۵.
- آوینی، سید مرتضی، انفطار صورت، تهران، نشر ساقی، ۱۳۸۷.
- آوینی، سید مرتضی، فردایی دیگر، تهران، نشر ساقی، ۱۳۷۸.
- آوینی، سید مرتضی، توسعه و مبانی تمدن غرب، تهران، نشر ساقی، ۱۳۷۷.
- آیت‌الله‌ی، حبیب‌الله، نگره هنر انقلاب اسلامی، تهران، موسسه چاپ و نشر عروج، ۱۳۸۸.
- آیت‌الله‌ی، حبیب‌الله، شیوه‌های مختلف نقد هنری، تهران، انتشارات سوره مهر، ۱۳۸۷.
- بلخاری موحد، سید رضا، نگاهی به آثار و اندیشه‌های پائولو کوئیلو، قم، دفتر عقل، ۱۳۸۷.
- بلخاری قهی، حسن، در باب نظریه محاکات (نظریه هنر در فلسفه یونانی و حکمت اسلامی) نشر هرمس، ۱۳۹۳.
- بلخاری قهی، حسن، فلسفه هنر اسلامی، تهران: انتشارات علمی و فرهنگی، ۱۳۹۰ چاپ دوم
- بلخاری قهی، حسن، مبانی عرفانی هنر و معماری اسلامی، تهران: نشر سوره مهر، ۱۳۹۰ چاپ سوم
- بلخاری قهی، حسن، هندسه خیال و زیبایی (حکمت هنر نزد اخوان الصفا)، تهران: نشر فرهنگستان هنر، ۱۳۸۸.
- بلخاری قهی، حسن، نظریه تجلی (در تبیین شمایل گریزی هنر اسلامی و شمایل گرایی مسیحیت و هندوئیزم)، تهران: نشر دفتر فرهنگ اسلامی، ۱۳۹۴.
- بورکهارت، تیتوس هنر مقدس (اصول و روشها)، ترجمه جلال ستاری، تهران، انتشارات سروش، ۱۳۶۹.
- بورکهارت، تیتوس، هنر اسلامی، زبان و بیان، ترجمه مسعود رجب نیا، تهران، انتشارات سروش، ۱۳۶۵.
- بهار، مهرداد، ادبیان آسیایی، تهران، نشر چشم، ۱۳۸۴.
- بهشتی، احمد، فلسفه دین، تهران، موسسه بوستان کتاب، ۱۳۸۶.
- بی. ناس، جان، تاریخ جامع ادیان، ترجمه علی اصغر حکمت، تهران، انتشارات و آموزش انقلاب اسلامی، ۱۳۷۰.
- پازوکی، شهرام حکمت هنر و زیبایی در اسلام، تهران، فرهنگستان هنر، ۱۳۸۵.
- پاستو، دایانا، فمنیسم، راه یا بی راه، ترجمه محمد رضا مجیدی، تهران، دفتر نشر معارف، ۱۳۷۱.
- پاکباز، روئین، دائرة المعارف هنر [نقاشی، پیکره‌سازی، گرافیک]، تهران، فرهنگ معاصر، ۱۳۷۹.
- تالبوت رایس، دیوید، هنر اسلامی، ترجمه ماه ملک بهار، تهران، شرکت انتشارات علمی و فرهنگی، ۱۳۸۶.
- تفسیر قرآن، [از جمله: تفسیر المیزان، علامه سید محمد حسین طباطبایی، بنیاد علمی و فکری علامه طباطبایی آ.] تورن، آلن، نقد مدرنیته، ترجمه سید مرتضی مردیها، تهران، انتشارات گام نو، ۱۳۸۵.
- توفیقی، حسین، آشنایی با ادبیان بزرگ، تهران، انتشارات سمت و موسسه فرهنگی طه و مرکز جهانی علوم اسلامی، ۱۳۸۵.

- تولستوی، لئون، هنر چیست؟، ترجمه کاوه دهگان، تهران، انتشارات امیرکبیر، ۱۳۸۸.
- جعفری، محمدتقی، فلسفه دین، تهران، سازمان انتشارات پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی، ۱۳۸۶.
- جوادی‌آملی، آیت الله عبدالله، دین‌شناسی، تحقیق و تنظیم: محمدرضا مصطفی‌پور، مرکز نشر اسراء، ۱۳۸۷.
- جوادی‌آملی، آیت الله عبدالله، مبدأ و معاد، تهران، انتشارات الزهراء، ۱۳۶۳.
- حداد عادل، غلامعلی، فرهنگ بر亨گی و بر亨گی فرهنگی، تهران، انتشارات سروش، ۱۳۸۴.
- خلیلیان، سید خلیل، پژوهش موضوعی در قرآن مجید، تهران، انتشارات فرجام، ۱۳۸۱.
- داعی نژاد، سید محمد علی، دین در جهان معاصر، تهران، انتشارات کانون اندیشه جوان، ۱۳۸۷.
- داوری اردکانی، رضا، هنر و حقیقت [به ضمیمه ویتنگشتاین متفکر زبان‌آیی]، تهران، نشر رستا، ۱۳۹۳.
- دورانت، ویل، تاریخ تمدن [۱۱ جلد]، ترجمۀ گروه مترجمان، تهران، سازمان انتشارات و آموزش انقلاب اسلامی، ۱۳۷۶.
- دومزون روز، ایزابل، هنر معاصر، ترجمۀ جمال عرب زاده، تهران، انتشارات دانشگاه هنر، ۱۳۸۹.
- رشاد، علی‌اکبر، دانشنامه امام علی (ع)، ج ۱، تهران، سازمان انتشارات پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی، ۱۳۸۵.
- زرشناس، شهریار، نیهیلیسم، تهران، انتشارات کانون اندیشه جوان، ۱۳۸۶.
- زرین‌کوب، عبدالحسین، نقد ادبی، ج ۱، تهران، انتشارات امیرکبیر، ۱۳۵۴.
- سیر تفکر جدید در جهان و ایران، واحد مطالعات و تحقیقات تاریخی و فرهنگی، تهران، هلال، ۱۳۸۲.
- شاهک، اسرائیل، تاریخ یهود، آیین یهود (سابقه سه هزار ساله)، ترجمۀ رضا آستانه پرست، تهران، نشر قطره، ۱۳۷۸.
- شایگان، داریوش، آسیا در برابر غرب، تهران، انتشارات چاپخشن، ۱۳۷۹.
- طهرانی، سیدمحمدحسین، معاد شناسی [۱۰ جلد]، قم، انتشارات حکمت/ مشهد، انتشارات نور ملکوت قرآن/ مشهد، انتشارات علامه طباطبایی، ۱۴۰۱-۱۴۰۷ ق.
- طهوری، نیر، مجموعه مقالات سومین هم‌اندیشی نقد هنر، تهران، انتشارات فرهنگستان هنر، ۱۳۸۶.
- فاییل، روزه، نقد ادبی در فرانسه از قرن شانزدهم تا عصر حاضر، ترجمۀ علی اصغر سیدیعقوبی، بخش نخست، انتشارات دانشگاه تبریز، ۱۳۷۴.
- فریلنند، سینتیا، اما آیا این هنر است، ترجمۀ کامران سپهران، تهران، نشر مرکز، ۱۳۸۳.
- فعالی، محمد تقی، نگرشی بر آراء و اندیشه‌های پائولو کوئلیو، تهران، سازمان ملی جوانان، ۱۳۸۸.
- قره‌باغی، علی‌اصغر، هنر نقد هنری، تهران، انتشارات سوره مهر، ۱۳۸۸.
- کاسپیت، دانالد، پایان هنر، ترجمۀ محمد رضا جودت، تهران، انتشارات آرمانشهر، ۱۳۹۰.
- کالینیکوس، آنکس، نقد پست مدرنیسم، ترجمۀ اعظم فرهادی، مشهد، نیکا، ۱۳۸۲۷.
- کرامت، زهره، و مصطفی گودرزی، درآمدی بر نقد دینی آثار هنری، تهران: انتشارات ساقی، ۱۳۹۴.
- کراملین، رزماری، فراسوی ایمان، هنر مدرن و تخیل مذهبی، ترجمۀ مصطفی اسلامیه، تهران، انتشارات فرهنگستان هنر، ۱۳۸۶.
- کربن، هاتری، انسان نورانی در تصوف ایرانی، ترجمۀ فرامرز جواهري نیا، شیراز، نشر آموزگار خرد، ۱۳۷۷.
- گنون، رنه، سیطرۀ کمیت و عالم آخرالزمان، ترجمۀ علی محمد کاردان، تهران، مرکز نشر دانشگاهی، ۱۳۶۵.
- گورین، ولفرد. ال و لیبر، ارل جی و مورگان، لی و ولینگهام، جان، ار، راهنمای رویکردهای نقد ادبی، ترجمۀ زهرا میهنخواه، تهران، انتشارات اطلاعات، ۱۳۷۰.
- گیئر، جوزف، سرگذشت دین‌های بزرگ جهان، ترجمۀ ایرج پزشک نیا، تهران، انتشارات جامی، ۱۳۸۷.

- لوسی اسمیت، ادوارد مفاهیم و رویکردها در آخرین جنبش‌های هنری قرن بیستم، ترجمه علیرضا سمیع آذر، تهران، نشر نظر، ۱۳۸۰.
- لینتن، نوربرت، هنر مدرن، ترجمه علی رامین، تهران، نشر نی، ۱۳۹۲.
- مبانی نظری هنر از دیدگاه شهید سید مرتضی آوینی، گروه مطالعات فرهنگی و هنری شهید آوینی، قم، موسسه انتشارات نبوی، ۱۳۷۳.
- مددپور، محمد آشتایی با آرای متفکران در باره هنر / هنر و زیبایی نزد متفکران مسیحی و مسلمان، تهران، انتشارات سوره مهر، ۱۳۸۷.
- مددپور، محمد، تجدد و دین زدایی در فرهنگ و هنر منورالفكري ایران، تهران، مرکز چاپ و نشر دانشگاه شاهد، ۱۳۷۲.
- مددپور، محمد، حقیقت و هنر دینی، تهران، انتشارات سوره مهر، ۱۳۸۸.
- مددپور، محمد، حکمت انسی و زیبایی شناسی عرفانی هنر اسلامی، تهران، انتشارات سوره مهر، ۱۳۸۴.
- مددپور، محمد، حکمت معنوی و ساحت هنر، تهران، دفتر مطالعات دینی هنر، ۱۳۷۴.
- مددپور، محمد، دین و سینما، تهران، انتشارات سوره مهر، ۱۳۸۳.
- مطهری (الهامی)، مجتبی، هنر گُددسی، تهران، انتشارات اطلاعات، ۱۳۸۵.
- مطهری، مرتضی، اهتزاز روح (مباحثی در زمینه زیباشناسی و هنر)، به کوشش علی تاجدینی، تهران، حوزه هنری، ۱۳۶۹.
- معتمدی، احمد رضا، مبانی هنر موعود، تهران، انتشارات برگ، ۱۳۶۸.
- معین، محمد، فرهنگ فارسی، ج ۴، تهران، انتشارات امیرکبیر، ۱۳۷۸.
- منسکی، ورنر و دیگران، اخلاق در شش دین جهان، ترجمه محمد حسین وقار، تهران، اطلاعات، ۱۳۷۸.
- ناس، جان بی، تاریخ جامع ادیان، ترجمه علی اصغر حکمت، تهران، انتشارات و آموزش انقلاب اسلامی، ۱۳۷۰.
- نصر، سید حسین، هنر و معنویت اسلامی، ترجمه رحیم قاسمیان، تهران، انتشارات سوره، ۱۳۷۵.
- ولک، رنه، تاریخ نقد جدید، ترجمه سعید ارباب‌شیرانی، ۹، ج، تهران، انتشارات نیلوفر، ۱۳۷۷.
- هللت، ادوارد، داستایوسکی، جداول شک و ایمان، ترجمه خشاپار دیهیمی، تهران، طرح نو، ۱۳۸۴.
- هوشنگی، لیلا، و دیگران، در باره یهود (جستارهایی در باب بنی اسرائیل، تورات و تلمود)، تهران، نشر کتاب مرجع، ۱۳۸۶.
- هولم، جین و جان بوکر، زن در ادیان بزرگ جهان، ترجمه علی غفاری، تهران، شرکت چاپ و نشر بین الملل، ۱۳۸۴.

دانشگاه تهران

پردیس هنرهای زیبا / دانشکده هنرهای تجسمی / گروه مطالعات عالی هنر

جدول توزیع دروس دکترای رشته «پژوهش هنر»

در چهار [- شش] نیمسال تحصیلی

ردیف	نیمسال اول	کد درس	واحد	ردیف	نیمسال دوم	کد درس	واحد	ردیف
۱	مبانی دینی هنر	.....	۲	۱	زبان و بیان در هنر سنتی	.....	.....	۲
۲	پژوهش در تاریخ نگاری هنر	.....	۲	۲	تاریخ تحلیلی هنر	.....	.....	۳
۳	اصول فلسفه هنر و زیبایی شناسی	.....	۲	۳	* درس اختیاری	.....	.....	۴
۴	* درس اختیاری	.....	.....	۸	جمع کل	.....	.....	جمع کل
ردیف	نیمسال سوم	کد درس	واحد	ردیف	نیمسال چهارم	کد درس	واحد	ردیف
۱	زبان و بیان در هنر معاصر	.....	۲	۱	در انتظار برگزاری آزمون جامع	.....	.....	۱
۲	اصول نقد و تحلیل آثار هنری	.....	۲	۲	رساله دکتری	.....	.....	۲
		.....	.....	۴	جمع کل	.....	.....	جمع کل

* انتخاب ۲ درس (به ارزش ۴ واحد) از دروس اختیاری، الزامی است.

